

**A Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki
BSc alapszak
tantárgyi tematikái
nappali és levelező¹ tagozaton**

¹ A szak nappali és levelező tagozatának tárgyi tematikái megegyeznek.

Tartalom

Gazdaságmatematika	3
Informatika I.	4
Informatika II.	5
Mikroökonómia	6
Makroökonómia	7
Statisztika	8
Közigazgatási jog és szervezés	9
Gazdasági jog	10
Agrártermelés természettudományi alapjai I.....	11
Agrártermelés természettudományi alapjai II.	12
Agrártermelés természettudományi alapjai III.	13
Idegennyelv I.....	14
Idegennyelv II.	17
Növénytermesztés	20
Kertészet	21
Műszaki beruházási ismeretek	22
Állattenyésztés	23
Szervezés és logisztika	24
Környezetgazdálkodás, fenntartható fejlődés.....	25
Agrárgazdaságtan.....	26
EU agrár- és környezetpolitika.....	27
Szaktanácsadás	28
Pénzügytan	29
A számvitel alapjai	30
Üzemtan I.	31
Üzemtan II.	33
Üzemtan III.	34
Emberi erőforrás menedzsment.....	35
Marketing.....	37
Üzleti tervezés.....	38
Regionális gazdaságtan I.....	39
Regionális gazdaságtan II.	40
Vidékfejlesztés I.	41
Vidékfejlesztés II.	42
Projektmenedzsment	43
Földügyi szakigazgatás	44
Agrárinformációs rendszerek	45
Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása I.	46
Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása II.	47
Ágazati szakigazgatás	48
Környezetgazdaságtan.....	49
Élelmiszer biztonság és minőségbiztosítás.....	50
Gazdaságföldrajz	51
Regionális politika, településfejlesztés	52
Regionális elemzések módszerei.....	53
Vezetés és szervezési ismeretek	54
Regionális gazdaságfejlesztés	55
Alternatív vállalkozások gazdaságtana	56
Település-gazdálkodási ismeretek.....	57

Tantárgy neve: Gazdaságmatematika	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea. / gyak. és száma (/hét): 2ea + 2gy	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): Kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A felsőbb matematika alapjainak megismertetése. A félév során az egyváltozós függvények differenciál- és integrálszámításával, a többváltozós függvények szélsőértékének meghatározásával, a többváltozós egyenletrendszerek megoldásával és a kombinatorika és valószínűségszámítás alapjaival foglalkozunk.	
Tantárgyi tematika:	
1. Halmazelméleti alapfogalmak. Műveletek halmazokkal. Nevezetes számhalmazok. Halmazok számossága. 2. Függvény, inverz és összetett függvény fogalma. Az egyváltozós valós függvények jellemzői, osztályai 3. Sorozatok, határérték fogalma. Függvények határértéke, folytonossága 4. Egyváltozós valós függvények deriválása, jellemzése deriváltjaik felhasználásával 5. Egyváltozós függvény elaszticitása. Szöveges szélsőérték feladatok 6. Egyváltozós valós függvények határozatlan és határozott integrálja. Területszámítás 7. Mátrix aritmetika. Determinánsok. Cramer szabály 8. Lineáris egyenletrendszerek megoldása Cramer szabállyal 9. Többváltozós függvények deriválása, szélső értékszámítása 10. Többváltozós függvények feltételes szélsőértékszámítása 11. Többváltozós függvények feltételes szélsőértékszámítása, a feltételek egyenlőtlenségek, Lineáris programozási feladat megoldása grafikus módszerrel 12. Kombinatorika. Eseményalgebra. 13. Klasszikus valószínűség-számítás. Feltételes valószínűség, teljes valószínűség tétele, Bayes tétel. 14. Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. 15. Nevezetes diszkrét és folytonos valószínűségi változók. Gyakorlat: az előadásokon elhangzottakhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező: Bíró F. – Vincze Sz. (2002): A gazdasági matematika alapjai, Debreceni Egyetem, AMTC-AVK, Debrecen, 404 oldal Drimba P. (2005): Gazdasági matematika és Alkalmazott matematika példatár I, AMTC-AVK, Debrecen, 100 oldal Obádovics J. Gy. - Szarka Z. (1999): Felsőbb matematika, Scholar, Budapest, 963-9193-15-1, 706 oldal Ajánlott: Sydsaeter, K. – Hammond, P.I. (2006): Matematika közgazdászoknak, Aula, Budapest, 978-963-9478565, 862 oldal Gáspár L. (1978): Mátrixaritmetikai gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 963-17-2461-1, 442 oldal Denkinger G. (2003): Valószínűségszámítási gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 978-963-1942118, 340 oldal	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kovács Sándor, adjunktus, Phd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Kézi Csaba PhD hallgató	

Tantárgy neve: Informatika I.	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 1ea + 2gy	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyj	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.	
Tantárgyi tematika:	
1. Az Informatika alapjai 2. Számítógép-architektúrák 3. Perifériák 4. Operációs rendszerek 5. Operációs rendszerek a gyakorlatban 6. Irodai alkalmazások 7. Szövegfeldolgozás 8. Táblázatkezelés 9. Grafikus alkalmazások 10. Prezentációs rendszerek (Power Point) 11. Irodautomatizálás 12. Számítógépes programok, programozás 13. Adatbázis-kezelés 14. Adatmodellek 15. Relációs adatmodell Gyakorlat: az előadásokon elhangzottakhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Dr. Herdon Miklós (szerk.) Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal. Szaktudás Kiadó Ház. 2009. Az előadások anyaga. Informatika. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Herdon Miklós egyetemi docens PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Várallyai László egyetemi docens PhD, Füzesi István tanársegéd PhD, Lengyel Péter tudományos segédmunkatárs.	

Tantárgy neve: Informatika II.	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 1 ea+2gy	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): koll.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Informatika I.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
Megismertetni a hallgatókat az adatbázis-kezelés alapjaival, az adatbázis-kezelő rendszerek alkalmazásával, számítógépes hálózatokkal, a TCP/IP protokollal, internettel, információs rendszerek felépítésével, agrárinformációs rendszerekkel, térinformatikai alapfogalmakkal és alkalmazásokkal, döntéstámogató rendszerek felépítésével, e-kormányzat, e-szakigazgatás fogalmaival, üzemeltetési- és adatvédelmi feladatokkal. A gyakorlatok alapján a hallgatóknak képesnek kell lenniük önállóan elkészíteni egy prezentációt, weblapot, adatbázis kezelési feladatokat megoldani, valamint az előadások témaköreihez kapcsolódó weblapokról információkat megkeresni.	
Tantárgyi tematika:	
1. Adatbázis kezelő rendszerek 2. Adatbázis lekérdező nyelv 3. Az SQL 4. Számítógép-hálózatok 5. Az Internet 6. Internet szolgáltatások 7. A World Wide Web és új technológiák 8. Mobil internet az agrárgazdaságban 9. Könyvtárhasználati hét, zárthelyi dolgozatok írása és pótlása 10. Vállalati információs rendszerek 11. Agrárinformációs rendszerek 12. Térinformatikai alapok 13. Térinformatikai alkalmazások 14. Döntéstámogató rendszerek, e-kormányzat, e-szakigazgatás 15. Termék nyomon követés informatikai eszközei. Gyakorlat: az előadásokon elhangzottakhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása.	
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Előadás prezentációk és a „Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal” c. könyv. Szerk. Dr. Herdon Miklós. Szaktudás kiadó. 2009.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Herdon Miklós egyetemi docens PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Várallyai László egyetemi docens PhD, Füzesi István egyetemi tanársegéd PhD, Lengyel Péter tudományos segédmunkatárs	

Tantárgy neve: Mikroökonómia	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea.+ gyak. és száma (/hét): 2ea +1gy	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): írásbeli kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók általános műveltségének fejlesztése; a közgazdaságtan alapvető fogalmainak elsajátítása; a legfontosabb közgazdasági kérdéskörök megismertetése; közgazdasági gondolkodásmód, szemlélet kialakítása; az alkalmazott közgazdasági tárgyak megalapozása.	
Tantárgyi tematika:	
1. előadás: A tantárgy tartalmának és követelményrendszerének ismertetése. Bevezetés a közgazdaságtanba: fogyasztás, szükséglet, hatékonyság, a piac és a piaci szereplők. 1. gyakorlat: Marshall kereszt, kereslet és kínálattal kapcsolatos feladatok megoldása. 2. előadás: A fogyasztó preferenciarendszere: hasznossági függvények, preferenciák és közömbösségi görbék. 2. gyakorlat: Hasznossági függvényekkel kapcsolatos feladatok megoldása. 3. előadás: Jövedelem – árak – optimalizálás: költségvetési egyenes. A fogyasztó optimális választása. Kereslet-rugalmasság. 3. gyakorlat: Költségvetési egyenes és a közömbösségi görbékkel kapcsolatos feladatok megoldása. 4. előadás: Vállalkozások – hatékonyság – munkamegosztás: gazdasági tranzakciók, időtávok, termelési függvény I. 4. gyakorlat: Átlagtermék és határtermék kiszámítása kapcsolatos feladatok megoldása. 5. előadás: Termelés és a termelési függvény II. 5. gyakorlat: Parciális termelési függvénnyel kapcsolatos feladatok megoldása. 6. előadás: Költségek és döntések. Rövid távú költségfüggvények. 6. gyakorlat: Rövid távú költségfüggvényekkel kapcsolatos feladatok megoldása. 7. előadás: Összefoglalás – konzultáció. <u>1. Zárthelyi dolgozat megírása</u> 7. gyakorlat: Feladatok ismételése, gyakorlása. 8. előadás: Profitmaximalizálás és a vállalati kínálat meghatározása a kompetitív piacon. 8. gyakorlat: A kompetitív vállalat profitmaximumának a meghatározása. 9. előadás: Piaci szerkezetek: kompetitív piac és a monopólium. 9. gyakorlat: Monopólium profitmaximumának meghatározásával kapcsolatos feladatok megoldása. 10. előadás: Árdiszkrimináció. Oligopol piac és a monopolisztikus verseny. 10. gyakorlat: Árdiszkriminációval kapcsolatos feladatok megoldása. 11. előadás: Termelési tényezők piaca I. 11. gyakorlat: Termelési tényezők optimális szintjének meghatározásával kapcsolatos feladatok megoldása. 12. előadás: Termelési tényezők piaca II. 12. gyakorlat: Termelési tényezők optimális szintjének meghatározásával kapcsolatos feladatok megoldása. 13. előadás: Piaci elégtelenségek, externáliák és közjavak. 13. gyakorlat: Jelenérték, jövőérték, belső megtérülési rátával kapcsolatos feladatok megoldása. 14. előadás: Összefoglalás – konzultáció. <u>2. Zárthelyi dolgozat megírása</u> 14. gyakorlat: Feladatok, ábrázolások gyakorlása, ismételés. 15. előadás: <u>Pót Zárthelyi dolgozat megírása</u> 15. gyakorlat: Feladatok, ábrázolások gyakorlása, ismételés.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: Koppányi Mihály (2007): Mikroökonómia, Műszaki Könyvkiadó, Budapest Bauerné G.A. – Odor K. – Popovics P. (2009): Mikroökonómia feladatgyűjtemény alapszint, Debrecen Ajánlott irodalom: Samuelson, P. A. – Nordhaus W. D.: Közgazdaságtan (2000): (megfelelő fejezetei) KJK – Kerszöv. Budapest Közgazdaságtan I. (Mikroökonómia) BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Popovics Péter András, egyetemi adjunktus, PhD.	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Odor Kinga, tanársegéd, PhD.	

Tantárgy neve: Makroökonómia	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2 ea +1 gy	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): —	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A makroökonómia alapvető fogalmainak elsajátíttatása; a legfontosabb makroökonómiai kérdéskörök megismertetése; közgazdasági szemlélet kialakítása; az alkalmazott közgazdasági tárgyak makroökonómiai megalapozása	
Tantárgyi tematika:	
1. Bevezetés. A makroökonómia tárgya, módszerei, szemlélete 2. A makrogazdasági tevékenység számbavétele 3. A munkapiac 4. Az árupiac a neoklasszikus és a keynesiánus modellben 5. Az árupiac egyensúlyi kombinációi – az IS-görbe 6. A pénz és a pénzpiac 7. Egyensúly a pénzpiacon – LM görbe. A neoklasszikus és a keynesiánus pénzpiac 8. A neoklasszikus és a keynesiánus modell 9. Konjunktúraingadozások 10. Gazdaságpolitikai koncepciók és eszközök 11. Munkanélküliség a neoklasszikus és a keynesiánus modellben 12. Infláció a neoklasszikus és a keynesiánus modellben 13. Gazdasági növekedés 14. Rendszerező áttekintés 15. Rendszerező áttekintés, konzultáció Gyakorlat: az előadásokon elhangzottakhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Meyer Dietmar – Solt Katalin: Makroökonómia (Aula Kiadó, Bp., 2007, 315 o. ISBN 978 963 9698 28 4), Bock Gy. – Czagány L. – Nagy R.: Makroökonómia feladatok (TRI-MESTER, Tatabánya, 1999 és későbbi kiadások, ISBN 963 0077 81), Samuelson, P. A. – Nordhaus, W., D.: Közgazdaságtan (KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2000, ISBN 963 05 8299 6), Mankiw, N.G.: Makroökonómia (Osiris, 1999, ISBN 963 379 418 8), Hall, Robert E. – Taylor, John B.: Makroökonómia (KJK, Bp., 1997, ISBN 963 224 193 2) Közgazdaságtan II. (Makroökonómia) BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kuti István	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Karcagi-Kováts Andrea ügyvivő-szakértő	

Tantárgy neve: Statisztika	Kreditszáma: 4 kredit
A tanóra típusa: ea + gyak és száma (/hét): 1ea +2gy	
A számonkérés módja: gyj	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i> nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és mezőgazdasági alkalmazásai bemutatása.	
Tantárgyi tematika:	
1. A statisztika fogalma, története, alapfogalmak. A statisztikai inf. rendszer működése 2. A statisztikai munka fázisai. Statisztikai sorok. 3. Statisztikai táblák. 4. Egyenmű adatokból számított viszonyszámok. 5. Különmű adatokból számított viszonyszámok. 6. Középértékek 1. 7. Középértékek 2. 8. A szóródás mutatói 1. 9. A szóródás mutatói 2. 10. Gyakorisági sorok. Empirikus eloszlások típusai. Az aszimmetria mérése. 11. A koncentráció elemzése. 12. Indexek 1. 13. Indexek 2. 14. Egyedi indexek. 15. Grafikus ábrázolás. Gyakorlat: az előadásokon elhangzottakhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
<u>Kötelező irodalom:</u> Szűcs István: Alkalmazott statisztika, Agroinform Kiadó, 2002. 1-149. o. ISBN 963 502 761 3; Dr. Ertsey Imre: Statisztika Gyakorlati jegyzet a II. évfolyam számára (Gazdasági agrármérnök képzés), Debrecen, 2002. 1-110. o. <u>Ajánlott irodalom:</u> Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat):</i> Dr. Balogh Péter egyetemi docens PhD.	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> Csipkés Margit ügyvivő szakértő; Pocsai Krisztina PhD. hallgató	

Tantárgy neve: Közigazgatási jog és szervezés	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: ea.+ gyak. és száma (/hét): 3 ea	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): írásbeli kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
Mindazon közigazgatási és szervezési alapismeretek átadása a hallgatóknak, amelyek a közigazgatási szervek, a helyi önkormányzatok működése és tevékenysége, a szakigazgatási jog egyes területeinek megismeréséhez és megértéséhez elengedhetetlenül szükségesek. A magyar közigazgatási rendszer jellemzőinek és az közigazgatási eljárás általános szabályainak megismertetése a hallgatókkal.	
Tantárgyi tematika:	
1. Az államszervezet felépítése és működésének főbb jellemzői. Az államhatalmi ágak megosztásának és egyensúlyának elmélete. Az Országgyűlés, a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság, az országgyűlési biztosságok. 2. Az igazgatás fogalma, alanya, tárgya, tartalma. Az igazgatás fajtái. Igazgatás, vezetés és irányítás. A közigazgatás fogalma, elemei, feladatai. A közigazgatási tevékenység főbb típusai. 3. A szervezés fogalma, fajtái. A szervezés és az igazgatás. A szervezet jellemzői. 4. A közigazgatási jog alapfogalmai, közigazgatási jog helye a jogrendszerben. A közigazgatási jog forrásai. A közigazgatási jogi norma. A közigazgatási jogviszony. 5. A közigazgatás szervezete, a közigazgatási szerv fogalma, a közigazgatási szervek jogképessége, létrehozása, megszüntetése. A közigazgatási szerv szervezeti formája, vezetésének alaptípusai. 6. A közigazgatás személyzeti rendszere, a közszolgálat fogalma. A köztisztviselők jogállásának alapvető szabályai. A közigazgatási szervek felelősségi rendszere: alkotmányjogi felelősség, polgári jogi felelősség. 7. A közigazgatás központi, területi és helyi szerveinek rendszere. A közigazgatási központi szervei: a kormány, a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek és a speciális központi szervek. 8. A központi hivatalok és szervek. A dekoncentrált igazgatás jellemzői. Az államigazgatási hivatalok. 9. A decentralizált igazgatás jellemzői. A helyi önkormányzati igazgatás általános vonásai. Az önkormányzati közigazgatás szervezete. 10. A helyi, területi önkormányzatok feladat- és hatásköre az önkormányzatok működése. A kisebbségi önkormányzatok hatásköre és működése. 11. Az önkormányzati társulások. Az önkormányzatok gazdasági alapjai. 12. A közigazgatási eljárás általános szabályai: a törvény hatálya, hatásköri, illetékességi szabályok, az államigazgatási eljárás megindítása, a bizonyítási eszközök. 13. A közigazgatási határozathozatal. Hatósági bizonyítvány, igazolvány, hatósági nyilvántartás, hatósági ellenőrzés. 14. Jogorvoslati lehetőségek a közigazgatási eljárásban. Az közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata. Az elektronikus közigazgatás. 15. A bírósági szervezetről általában, a bírósági eljárás főbb szabályai. Az ügyészi szervezetről általában, az ügyészség tevékenysége.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: - Magyar közigazgatási jog Általános rész - szerkesztette Ficzer Lajos OSIRIS Kiadó Budapest 1998. Tananyag a tematika szerinti fejezetek és címek. - A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény - A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény. - Az önkormányzatok társulásáról szóló 1997. CXXXV. törvény. Közigazgatási alapismeret, közigazgatási jog és szervezés BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet. Ajánlott: - Az adott témakörre vonatkozó joganyag, így az 1949. évi XX. törvény, a Magyar Köztársaság Alkotmánya, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény, az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvény, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, az állampolgári jogok országgyűlési biztosságáról szóló 1993. évi LIX. törvény, a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. CVII. törvény.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Ivánné Dr. Mecsei Ilona	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : -	

Tantárgy neve: Gazdasági jog	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea.+ gyak. és száma (/hét): 2+0	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): írásbeli kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A kurzus során a hallgatók a gazdasági magánjog tárgyköréből a gazdasági státuszjoggal, az üzleti élet szerződéseinek jogával, kártérítési joggal, társasági joggal, fogyasztóvédelmi joggal, a fizetéseképtelenségi eljárások jogával és versenyjoggal ismerkednek meg.	
Tantárgyi tematika:	
1. előadás: Az állam fogalma, keletkezése, típusai. A jog mint társadalmi norma, a jogrendszer tagozódása, a jogforrások. 2. előadás: A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A jogalanyok csoportosítása. Jogképesség, cselekvőképesség, képviselet. A joggyakorlás alapelvei. 3. előadás: A tulajdonjog és a használati jogok, birtokjog. Az ingatlan-nyilvántartás. 4. előadás: Az egyéni vállalkozás. A jogi személy fogalma, létrejötte, megszűnése. A jogi személyek fajtái. 5. előadás: A gazdasági társaságok általános szabályai: alapítás, képviselet, szervezet, megszűnés. Befolyásszerzés és elismert vállalatcsoport. Közkereseti társaság, betéti társaság. 6. előadás: Közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság. 7. előadás: Részvénytársaság, egyesület, szövetkezet. 8. előadás: Célgéj. Versenyjogi szabályok és a tisztességtelen piaci magatartás. 9. előadás: Kötelmi jogi alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények. A szerződéskötés folyamata, a szerződés alanyai és tárgya, a szolgáltatás és a teljesítés. 10. előadás: Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. A polgári peres eljárás alapfogalmai. 11. előadás: A kártérítés. Adásvételi, csere-, mezőgazdasági termékértékesítési, bérleti, haszonbérleti és ajándékozási szerződés. 12. előadás: Szállítási, fuvarozási, szállítmányozási, vállalkozási, megbízási szerződés. 13. előadás: Biztosítás, bank- és hitelviszonyokkal kapcsolatos szerződések, koncesszió, franchising. 14. előadás: Munkajogi alapfogalmak: munkaviszony, munkaszerződés, kollektív szerződés, vezető állású munkavállalókra vonatkozó szabályok, munkaerő-közvetítés és -közvetítés. 15. előadás: A közigazgatási eljárás általános szabályai.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: Az előadás anyaga és a kiadott jegyzet (moodle) Csécsy-Fézer-Károlyi-Petkó-Törő: A gazdasági szféra ügyletei, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2009. Fézer-Károlyi-Petkó-Törő: A gazdasági szféra alanyai, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2009. A gazdasági jog alapjai. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Helmeczi András adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : -	

Tantárgy neve: Agrártermelés természettudományi alapjai I.	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2 előadás + 1 gyakorlat	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Cél, hogy a hallgató ismereteket szerezzen a növénytan, állattan és az ökológiai alapfogalmaiból, melyek a gyakorlatban is hasznosíthatóak lesznek.	
Tantárgyi tematika:	
1. Gyökér-szár-levél fogalma, jellemzése, Egy- és Kétlaki növény fogalma, Nyitvatermők, zárvatermők összehasonlítása, megporzás típusai 2. Húsos termések, Raktározásra módosult gyökerek, Életformák, Egyszikű, kétszikű növények összehasonlítása 3. Virágzatok típusai, Termések típusai, Gyökértípusok, Rügy részei 4. Tölkfélék családjának jellemzése, Burgonyafélék családjának jellemzése 5. Fészkesek családjának jellemzése 6. Pázsitfűfélék családjának általános jellemzése 7. Ernyősök családjának jellemzése 8. Pillangósok családjának általános jellemzése 9. A sejt evolúciója. Az állati sejtek felépítése és működése. 10. Laposférgek rendszertana és szervrendszerei . Laposférgek rendszertana, egyedfejlődése, ökológiájuk. 11. Puhatestűek, Gyűrűsférgek rendszertana, egyedfejlődése, szervrendszerei, ökológiájuk. 12. Ízeltlábúak evolúciója, szervrendszereik. Rákok, Százlábúak, Ikerszelvényesek anatómiája, ökológiájuk 13. Rovarok alaktana, anatómiája, egyedfejlődése 14. A halak rendszertana, A kételtűek és hüllők rendszertana 15. A madarak rendszertana, Az emlősök rendszertana	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Bakonyi G. 1995. Állattan. Mezőgazda Kiadó, Budapest. a 372 oldalig terjedő rész. Palotás Gábor - Juhász Lajos Útmutató a mezőgazdasági állattan tanulásához I - II. félév. Hortobágyi T., Simon T. 1981. Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Tankönyvkiadó, 546pp. Az agrártermelés természettudományi alapjai. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): dr. Bihari Zoltán egyetemi docens PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :	

Tantárgy neve: Agrártermelés természettudományi alapjai II.	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2 ea	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Növényélettani és állatélettani alapismeretekkel ellátni a hallgatókat, azért, hogy majdani munkájuk során képesek legyenek az alapvető élettani folyamatok gazdasági jelentőségének felismerésére.	
Tantárgyi tematika:	
1-2.: A növényi anyagcsere-élettan alapjai 3-4.: A növények tápanyag- és vízgazdálkodása 5-6.: A növényi növekedés- és fejlődésélettan ökofiziológiai alapjai 7.: A környezeti stresszorok ökofiziológiai hatásai 8-9.: Az életjelenségek és a homeosztázis. A vér tulajdonságai, sejtjei. A keringési rendszer felépítése, működése. 10-11.: A légzőkészülék részei, a légzés folyamata. A kiválasztó szervek felépítése, a kiválasztás folyamata. Az izomszövet felépítése, működése. 12-13.: Az emésztőkészülék működésének áttekintése. Az endokrin rendszer működése. Érzékszervek, érzékelés. 14.: Az ivarszervek felépítése. A szaporodás élettana. Az idegrendszer felépítése és működése.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
1. Pethő Menyhért: A növényélettan alapjai (Akadémiai kiadó 2003; ISBN 963058357; 180 p.) 2. Erdei László: Növényélettan (JATE Press 2004; ISBN 963 482 668 7; 366 p.) 3. Husvéth Ferenc: Gazdasági állatok anatómiájának és élettanának alapjai. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2007. 589 p. ISBN: 978-963-286-369-6 4. Rudas Péter: Az állatorvosi élettan alapjai. Springer Hungarica Kiadó, Budapest, 1995. 610 p. ISBN: 963-8455-08-X 5. Kovács Ferenc: Állathigiénia. Mezőgazda Kiadó Budapest, 1975, 475 p. ISBN:963-230-659-7. 6. Az agrártermelés természettudományi alapjai. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Lévai László, egyetemi docens, Ph.D.	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :	

Tantárgy neve: Agrártermelés természettudományi alapjai III.	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea.+gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): koll.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak): ...</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A talajképződési folyamatok és tényezők megismertetése. A talajnak, mint a környezet alapvető alrendszerének bemutatása, a talaj ökológiai funkcióinak megismerése. A növény táplálással kapcsolatos fontos alapelvek, összefüggések, és a környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás céljainak és feladatainak elsajátítása.	
Tantárgyi tematika:	
1. A talaj fogalma, alkotórészei. A talaj funkciói. 2. Talajképző ásványok és kőzetek. Talajképző tényezők, talajképződési folyamatok. 3. A talaj szerves anyagai. A humusz. A humusz szerepe a talajban. 4. A talaj kémiai tulajdonságai. Oldható sók a talajban. A talaj kolloid méretű alkotórészei. A talaj kémhatása. 5. A talaj fizikai tulajdonságai. A talaj szemcseösszetétele, a talajok osztályozása textúrájuk alapján. A talaj szerkezete. A talaj pórus rendszere. 6. A talajok vízgazdálkodása. Nedvességformák a talajban. A talajosztályozás elvei és módszerei. 7. Magyarország talajok főtípusainak jellemzése. 8. A környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás célja, a műtrágyák potenciális környezetkárosító hatása. A növények kémiai összetétele (víz, hamu, szervesanyag-tartalom). A növényi tápelemek és osztályozásuk. 9. A gyökéren, levélen keresztüli tápanyagfelvétel és az azt befolyásoló tényezők. A növény vízháztartása és az azt befolyásoló tényezők. 10. A tápanyagellátás hatása a termés mennyiségére. A tápanyagellátás hatása a gabonafélék, gumós növények, olajnövények, gyepek, zöldegek és gyümölcsök minőségére. 11. Tápanyagformák a talajban. A talajoldat összetétele, az ionok mozgása. Kationadszorpció jelentősége és törvényszerűségei, anionadszorpció. 12. N, P, K a talajban, felvételük, szerepük a növényben 13. Egyszerű szilárd makroelemtrágyák és használatuk. Összetett és kevert műtrágyák. Mikroelemtrágyák 14. Szerves trágyák keletkezése, tulajdonságai, felhasználása. 15. Talajjavítás, műtrágyázás. Műtrágyázási szaktanácsadás	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Loch J.- Kiss Szendille: Agrokémia BSc hallgatók részére, Debreceni Egyetemi Kiadó 2010 ISBN:978-963-473-359-1 Loch J.- Nosticzius Á.: Agrokémia és növényvédelmi kémia, Mezőgazda Kiadó, 2004 Filep Gy.: Talajtani alapismeretek. I-II. DATE egyetemi jegyzet. 1999. Filep Gy.: Talajvizsgálat. egyetemi jegyzet. 1988. Az agrártermelés természettudományi alapjai. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Csubák Mária egyetemi docens PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Balláné dr. Kovács Andrea egyetemi docens PhD	

Tantárgy neve: Idegennyelv I.	Kreditszáma: 0
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 4	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú nyelvvizsga szintjének elérése. A négy félév során a hallgatóknak meg kell szerezni a szükséges képességeket az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó képes legyen megérteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját mind konkrét, mind elvont témákban, beleértve saját szakterületét. Tudjon viszonylag folyékonyan és spontán kommunikálni, ami lehetővé teszi, hogy anyanyelvi beszélőkkel is úgy tudjon társalogni, hogy az mindkét fél számára élvezhető. Képes legyen részletes és világos szövegalkotásra sokféle témakörben, és különböző véleményeket kifejezni azok előnyeivel és hátrányaival.	
Tantárgyi tematika:	
ANGOL Témakör Orientation, getting acquainted, Needs analysis Beszédkésztség Beszédértés Témakör Család, barátok, osztálytársak, ismerősök (külső és belső jellemzés) Beszédkésztség Beszédértés <i>Dressing for work; Detective's notes</i> Témakör Lakóhely (falun, városban) Beszédkésztség Studying in another town Beszédértés <i>Air conditionin;; Gozo</i> Témakör Közlekedés Beszédkésztség Running school buses Beszédértés <i>Motor biking; Tim Westwood</i> Témakör Vásárlás (vásárlási szokások) Beszédkésztség Shopping in a big supermarket Beszédértés <i>Buying clothes</i> Témakör Iskolarendszer, továbbtanulás Beszédkésztség Textbook answers: a guide to online help with homework Beszédértés <i>Guitar teacher; English Courses</i> Témakör Munkahely (feladatkörök, munkatársak, álláskeresés) Beszédkésztség Working in the final years of one's studies Beszédértés <i>Diamond; Nigeria</i> Témakör Étkezés (különféle étrendek) Beszédkésztség Waterproof rice gene identified Beszédértés <i>Eating habits; Young chef; Cheddar in the cave</i> Témakör MID-TERM PAPER Beszédkésztség Beszédértés Témakör Sport (népszerű sportok) Beszédkésztség Doing sports regularly Beszédértés <i>Football hooliganism; Old age and games</i> Témakör Szabadidő 1. (hobbik, programok, élmények, veszélyek) Beszédkésztség Beszédértés <i>Surveys and films; County Museum; Penelope Cruz</i> Témakör Szabadidő 2.; Egészséges életmód (betegségek, orvsnál) Beszédkésztség See Thames whalein our free exhibition; Going to football matches Selling medicine at petrol stations Beszédértés <i>Adventures; Car rally; Beyond 2000; Health and water</i> Témakör Természet, környezetvédelem Beszédkésztség Snow sports 'stress' to wildlife Beszédértés <i>Foliage; Animal testing</i> Témakör Tudomány, technika	

Beszédalkésség Smell mail; Robots; Solar Minimum has Arrived; Blinded by bread

Beszédértés Computer viruses

15. Témakör FÉLÉVZÁRÓ TESZT

NÉMET

1. **Témakör** Orientáció; szintfelmérés

Nyelvtan

2. **Témakör** *Im Hotel - Vorstellung*

Nyelvtan Igerágozás, Létige rágozása, Egyenes szórend

3. **Témakör** *Im Immobilienbüro*

Nyelvtan Határozatlan névelő, Umlautos igék

4. **Témakör** *Die Wohnung*

Nyelvtan Möchte rágozása, fordított szórend

5. **Témakör** *Spaziergang in Berlin*

Nyelvtan Brechungos igék, viel / viele

6. **Témakör** *Beruf, Tagesablauf*

Nyelvtan Aber + egyenes szórend, sondern

7. **Témakör** *Familie*

Nyelvtan Haben, kein, doch

8. **Témakör** *Einkauf*

Nyelvtan Müssen, können

9. **Témakör** *Anziehen, Kleidung*

Nyelvtan Welch-Wörter, dies-, jen-

10. **Témakör TESZT**

Nyelvtan

11. **Témakör** *Im Wahrenhaus / Im Kino*

Nyelvtan Es gibt, mögen, dass,..., weil, man

12. **Témakör** *Wohnungseinrichtung / Wieder gesund*

Nyelvtan Wollen, sollen, all-

13. **Témakör** *Freizeit, Sport*

Nyelvtan Perfekt II / visszaható igék

14. **Témakör** *Kochen, Essen + Ismétlés*

Nyelvtan Leider/schade, melléknév gyenge rágozása

15. **Témakör FÉLÉVZÁRÓ TESZT**

FRANCIA

1. Szintfelmérő

2. Phonétique; Bonjour! Présentations

3. Qui est-ce?; Écoutez et répétez.

4. Qu'est-ce que c'est?; A határozott és határozatlan név

5. A melléknévek

6. D' où êtes-vous?; Être, habiter, parler igék

7. Le pluriel des noms et des adjectifs

8. Les adjectifs possessifs

9. **Teszt**

10. Unité 2. La famille; Az "avoir" ige rágozása

11. Les adjectifs possessifs 2.; Számok

12. Présentez votre famille

13. Les adverbes très, bien, beaucoup, assez

14. Goûts et préférences

15. **FÉLÉVZÁRÓ TESZT**

OROSZ

1. **felmérés**

2. az orosz ABC, hangsúly, kiejtés, a főnevek neme, száma; Ki ez? Mi ez?

3. a család; a személyes névmások

4. a család; birtokos névmások; az életkor kifejezése

5. a lakás; a birtokos névmások (3. személyben); helymeghatározás

6. háztartás; van/nincs főnevek birtokos esete

7. **teszt**

8. évszakok, hónapok; a melléknévek kérdőszavai

9. ebéd, fogások; az „e” és „i” soros igék ragozása 10. az iskola; valakivé/valamivé válni; a főnevek tárgyesete 11. az iskolás hetéről; a létige múlt és jövő idejű alakjai 13. egyetem és tantárgyak; a „hol” és „hova” kérdőszavak 14. a pályaudvaron; az előljáró szavak 15. teszt
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).
Angol: <i>DExam szóbeli vizsgára felkészítő oktatási anyag. Reálmodul.</i> DE Idegennyelvi Központ, 2008. <i>Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincsgyűjtemény.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004 <i>Jones: New Progress to First Certificate.</i> CUP 1997 <i>To the Top 4</i>, MM publication Német: Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Francia: Connexions 1. Orosz: Székely András-Székely Nyina „Sag za sagom”
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Czellérné dr. Farkas Mária vezető nyelvtanár, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Dávidné Gaál Csilla nyelvtanár, Dr. Nagyné Bodnár Klára nyelvtanár, Troickij German nyelvtanár, Dr. Wiwczaroskiné Domonyi Renáta nyelvtanár

Tantárgy neve: Idegennyelv II.	Kreditszáma: 0
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 4	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Idegennyelv (1. félév)	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú nyelvvizsga szintjének elérése. A négy félév során a hallgatóknak meg kell szerezni a szükséges képességeket az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó képes legyen megérteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját mind konkrét, mind elvont témákban, beleértve saját szakterületét. Tudjon viszonylag folyékonyan és spontán kommunikálni, ami lehetővé teszi, hogy anyanyelvi beszélőkkel is úgy tudjon társalogni, hogy az mindkét fél számára élvezhető. Képes legyen részletes és világos szövegalkotásra sokféle témakörben, és különböző véleményeket kifejezni azok előnyeivel és hátrányaival.	
Tantárgyi tematika:	
ANGOL 1. Íráskészség Orientation, getting acquainted, need analysis Olvasáskészség és nyelvismeret 2. Íráskészség Formal-informal letters; <i>Course</i> Olvasáskészség és nyelvismeret Short answers (SA); <i>Bon Jovi joins...; The race for the telephone...; Stepparents</i> 3. Íráskészség Inquiry letter; <i>Au pair</i> Olvasáskészség és nyelvismeret Banked gap filling (Bgf); <i>Far from shore; Partners on patrol; Explosion</i> 4. Íráskészség Letter of complaint; <i>Jackson Moore show</i> Olvasáskészség és nyelvismeret True/false (TF); <i>A Showbiz Romance; The troubles with leaves; Mary</i> 5. Íráskészség Description (of a place); <i>Best workplace in town</i> Olvasáskészség és nyelvismeret Multiple choice gap filling (MCgf); <i>The labour savers...; Film script workshop; US struggles to clear snow</i> 6. Íráskészség Letter of application; <i>Programme coordinator</i> Olvasáskészség és nyelvismeret Matching close (MCL); <i>Sound of Silence; How to eat well on tight budgets; Breaking the rules with a class of 600</i> 7. Íráskészség Description (of an event); <i>Shopping Centre</i> Olvasáskészség és nyelvismeret MCL; <i>Explorers follow in Pole footsteps; Darwin; Bgf; The Greochron World Clock</i> 8. Íráskészség Discursive essay; <i>Car free city</i> Olvasáskészség és nyelvismeret SA <i>Water can kill</i> MCL <i>The man who made history</i> TF <i>The mountain awaits</i> Bgf <i>Never a crossed word</i> 9. MID-TERM PAPER 10. Íráskészség <i>Tulips</i> Olvasáskészség és nyelvismeret SA <i>Treasures of the Andes</i> MCL <i>Animals under threat</i> TF <i>The father of the WWW</i> Bgf <i>Handy tips to beat the bugs</i> 11. Íráskészség Szókincsbővítés Olvasáskészség és nyelvismeret Save our planet; Mother nature; MCgf <i>Rare turtle to get satellite tag</i> 12. Íráskészség Olvasáskészség és nyelvismeret Nature TF <i>Attenborough</i> 13. Íráskészség Olvasáskészség és nyelvismeret The world around us MCL <i>Lemures</i> Bgf <i>Nile crocodile</i> 14. Íráskészség Olvasáskészség és nyelvismeret Science and technology; Eureka SA <i>Lucy</i>	

MCL *Don't try this at home*

15. FÉLÉVZÁRÓ TESZT

(SA *Teaching Science*

MCL *The art of persuasion*

TF *Gandhi*

Bgf *Aircraft noise*)

NÉMET

1. **Témakör** Restaurant
Nyelvtan Dürfen, substantivierte Adjektive, w-Konjunktion
2. **Témakör** Verkehr in der Stadt
Nyelvtan Imperativ, Futur
3. **Témakör** Urlaub (Flugzeug, Zug)
Nyelvtan Komparation der Adjektive, obwohl, also
4. **Témakör** Wetter
Nyelvtan Präteritum; wenn/als
5. **Témakör** Theater
Nyelvtan Pronominaladverbien
6. **Témakör** Landeskunde
Nyelvtan Modalverben im Perfekt
7. **Témakör** Dienstleistungen
Nyelvtan Jemand/niemand
8. **Témakör** Hausarbeit
Nyelvtan Passiv
9. **Témakör TESZT**
Nyelvtan
10. **Témakör** Gesundheit, Krankheiten
Nyelvtan Passiv mit Modalverb; Passiv mit von+D
11. **Témakör** Gesundheit, Krankheiten
Nyelvtan Passiv mit Modalverb; Passiv mit von+D
12. **Témakör** Zukunftspläne
Nyelvtan Konditionalsätze
13. **Témakör** Sommerpläne
Nyelvtan Zu+Inf.
14. **Témakör** Wiederholung
Nyelvtan Wiederholung
15. **Témakör TESZT**
Nyelvtan

FRANCIA

1. Relations familiales : décrire le physique et le caractère; Le pronom possessif
2. Passé composé – imparfait;
Communication orale: Les conflits de génération, expressions d'opinion
3. Olvasásértési feladat: Mon gynéco a dit.....
Communication écrite: écrire des faire-part, féliciter quelqu'un
Grammaire: Pronom relatif "dont"
4. Le logement, l'ameublement
Parler de son logement, de son logement de rêve
5. Grammaire: A kiemelő szerkezet
Stratégies d'écoute 1. Hallás utáni szövegértés
6. Stratégies d'écoute 2.
Communication orale: louer ou vendre un logement, donner des conseils
7. Grammaire: Le conditionnel présent
8. Stratégies de lecture. Les petites annonces
Communication écrite: la lettre de demande de renseignements, échanger ou louer un appartement
A hivatalos levél formátuma, levélformulák
9. számonkérés
10. Unité 3. États d'âme: les émotions, les sentiments, les caractères
11. Communication écrite: raconter un problème sentimental, rassurer quelqu'un
Grammaire: Les pronoms relatifs auquel, à laquelle, auxquels.....et à qui
12. Stratégies d'écoute

Communication orale: rassurer quelqu'un qui a des problèmes sentimentaux

13. Olvasásértési feladat: page 42

Parler de l'amitié pour les animaux

Le style indirect 1.

14. Le style indirect 2.

15. Révisions; Számonkérés

OROSZ

1. Ismétlés

2. A pályaudvaron. A „b” és „чепез” elöljárószavak

3. Élelmiszerek, vásárlás, bevásárlás. 1,2,5 számok használata főnevekkel

4. Bevásárlás. A „c” és „bez” elöljárószók. Mértékek, csomagolás

5. Öltözködés, ruhadarabok. Az „этот” mutató névmás és alakjai

6. Születésnap, ajándékozás. Dátumok, évszámok, üdvözlőlap írás 7.

8. Ismétlés; dolgozatírás.

9. Külföldi vendég érkezik. A mozgást jelentő igék.

10. Közérzet, orvosnál. Testrészek, a betegségek tünetei.

11. Étteremben: étlap, ételek. Elöljárószavak helymeghatározásra.

12. Időjárás, időtöltés, kedvtelések.

13. Az igék múlt ideje.

14. Közlekedés. Bankban, postán, szállodában, útbaigazítás.

15. Ismétlés; dolgozatírás

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).

Angol:

DE Exam írásbeli vizsgára felkészítő oktatási anyag. *Reálmodul*. DE Idegennyelvi Központ, 2008.

Timár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004

Oxford Exam Excellence. CUP, 2006

Channel your English. Upper- intermediate, MM Publication

Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997

To the Top 3, MM publication

Német:

Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch

Kommunikatives Deutsch für Anfänger

Francia:

Vida Enikő: Allons-y 2.

Kripkó Edit: Fokról fokra alapozó

Karakai Imre: 220 leíró nyelvtani gyakorlat megoldással

Vida Enikő. Impeccable!

Orosz:

Székely András-Székely Nyina „Sag za sagom”

Orosz nyelvtankönyv középiskolások részére

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Czellérné dr. Farkas Mária vezető nyelvtanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :

Dr. Dávidné Gaál Csilla nyelvtanár,

Dr. Nagyné Bodnár Klára nyelvtanár,

Troickij German nyelvtanár,

Dr. Wiwczaroskiné Domonyi Renáta nyelvtanár

Tantárgy neve: Növénytermesztés	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1/15 hét	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): Kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A tantárgy keretében átfogó, enciklopédikus, elméleti és főleg gyakorlati alapismeretek elsajátítása a cél a hallgatók számára. A növénytermesztési ismeretek megfelelő szakmai alapot nyújtanak a vállalkozási, üzemszervezési, kereskedelmi és egyéb ökonómiai tárgyak elsajátításához.	
Tantárgyi tematika:	
1. A növénytermesztés alapjai történeti fejlődése, jelenlegi és jövőbeli feladatok és kihívások. 2. Fenntartható növénytermesztés, multifunkcionális és minőségi növénytermesztés. 3. A növénytermesztés agroökológiai feltételrendszere, biológiai alapok. 4. Termesztéstechnológiai modellek, azok ökonómiai értékelése, agronómiai és ökonómiai hatékonyság. 5. A szántóföldi növénytermesztés agrotechnikai elemeinek általános ismeretei I. 6. A szántóföldi növénytermesztés agrotechnikai elemeinek általános ismeretei II. 7. Az őszi búzatermesztés agrotechnikai alapjai I. 8. Az őszi búzatermesztés agrotechnikai alapjai II. 9. A kukorica termesztés agrotechnikai alapjai I. 10. A kukorica termesztés agrotechnikai alapjai II. 11. A napraforgó termesztés agrotechnikai alapjai I. 12. A napraforgó termesztés agrotechnikai alapjai II. 13. A lucerna termesztés agrotechnikai alapjai I. 14. A lucerna termesztés agrotechnikai alapjai II. 15. A növénytermesztés fejlesztési lehetőségei, agronómiai és ökonómiai lehetőségek és korlátok.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: Antal J. (szerk.) (2005): Növénytermesztéstan 1. Mezőgazda Kiadó, Bp. 391 p. ISBN 963 286 205 8 Antal J. (szerk.) (2005): Növénytermesztéstan 2. Mezőgazda Kiadó, Bp. 595 p. ISBN 963 286 206 6 Pepó P. (szerk.) (2008): Növénytermesztési Praktikum I. Debreceni Egyetem AMTC. 194 p. ISBN 978 963 9732 27 8 Pepó P. (szerk.) (2008): Növénytermesztési Praktikum II. Debreceni Egyetem AMTC. 166 p. ISBN 978 963 9732 28 5 Pepó P. (szerk.) (2008): Növénytermesztési Praktikum III. Debreceni Egyetem AMTC. 216 p. ISBN 978 963 9732 29 2 Növénytermesztés. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Ajánlott irodalom: Pepó P. – Sárvári M. (1999): Növénytermesztési alapismeretek. DATE, Debrecen. 144 p.	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Pepó Péter egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Szabó András egyetemi tanársegéd, PhD; Dóka Lajos Fülöp egyetemi tanársegéd, PhD	

Tantárgy neve: Kertészet	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+0/15 hét	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): Kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A hallgatók képet kapnak a gyümölcs-, zöldség-, és szőlőtermesztés általános vonatkozásairól, ami megalapozhatja az esetleges további részletesebb ismeretek elsajátítását.	
Tantárgyi tematika:	
1. hét: A hazai gyümölcsstermesztés helyzete, fejlődésének irányai 2. hét: A gyümölcstermő növények származása, rendszertana 3. hét: A gyümölcstermő növények morfológiai sajátosságai 4. hét: A gyümölcstermő növények ökológiai igényei 5. hét: Gyümölcsösök területmegválasztása, létesítése 6. hét: A magyarországi szőlőtermesztés helyzete, és fejlődésének irányai 7. hét: A szőlő növény morfológiai sajátosságai 8. hét: A szőlő művelésmódjai 9. hét: A szőlő metszése, termésbeállítása 10. hét: Hazai borvidékek és bortermőtájak 11. hét: Általános tudnivalók a zöldségfélékről. A zöldségfélék szerepe a táplálkozásban és az egészség megőrzésében. Szaporítási módok a zöldségtermesztésben. Takarási módok a zöldségtermesztésben. 12. hét: Csemegekukorica, étkezési paprika. 13. hét: Fejes káposzta, görögdinnye 14. hét: Paradicsom, sárgarépa 15. hét: Torma, vöröshagyma, zöldborsó	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: Gonda-Koroknai (1999): Gyümölcsstermesztés jegyzet Gonda – Dremák (2004): Kertészeti alapismeretek, Gyakorlati jegyzet Kertészet. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. <i>e</i> -jegyzet.	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Gonda István egyetemi tanár, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dremák Péter tanársegéd, Dr. Dudás László tanársegéd PhD, Dr. Rakonczás Nándor tanszéki mérnök PhD	

Tantárgy neve: Műszaki beruházási ismeretek	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): ea+gyak 2+0	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): K	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Tantárgyi tematika:	
1. Mezőgazdasági erőgépek, mint teljesítményt szolgáltató erőforrások 2. Belsőégésű motorok működési és használati jellemzői 3. Motorok hűtése, kenése, levegőellátása 4. Erőgépek erőátviteli rendszerei 5. Járószervezet és környezeti vonatkozásai, kormányzás, fékek 6. Járművek alváza, járószervezete 7. Munkagépek erőgéphez kapcsolása és meghajtása 8. Talajművelő gépek 9. Talajművelő gépek, vetés előkészítés gépei, gépkombinációk 10. Vetés, ültetés gépei, berendezései 11. Öntözés gépei 12. Környezetkímélő tápanyag-visszapótlás 13. Környezetkímélő növényvédelem 14. Anyagmozgató gépek 15. Precíziós-helyspecifikus növénytermesztési rendszer	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Dr. Szendrő Péter: Géptan (tankönyv) Dr. Szendrő Péter: Mezőgazdasági géptan (tankönyv) Dr. Szendrő Péter: Mezőgazdasági gépszerkezettan (tankönyv) Műszaki beruházási ismeretek. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Battáné dr. Gindert-Kele Ágnes	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :-	

Tantárgy neve: Állattenyésztés	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2 előadás +1 gyakorlat	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A hallgatók megismerik a főbb gazdasági állatfajok takarmányozását, tenyésztését, tartástechnológiáját, a termék-előállítás folyamatát. Az elsajátított ismeretanyag szintetizáló tudást biztosít a minőségi állati termék-előállítás modern és hagyományos rendszereiről.	
Tantárgyi tematika:	
1. Állattenyésztés fogalma, háziállatok eredete, rendszertana 2. Gazdasági állatok küllemtana, növekedése, fejlődése 3. Környezeti tényezők szerepe az állattenyésztésben, etológia 4. Állatnemesítés, gazdasági állatok szaporítása 5. Takarmányismeret 6. Lótenyésztés 7. Szarvasmarhatenyésztés I. 8. Szarvasmarhatenyésztés II. 9. Könyvtárhasználati hét, zárthelyi dolgozatok pótlása 10. Juhtenyésztés I. 11. Juhtenyésztés II. 12. Sertésenyésztés I. 13. Sertésenyésztés II. 14. Baromfitenyésztés I. 15. Baromfitenyésztés II. Gyakorlat: 1. Szarvasmarha – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták 2. Szarvasmarha – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták 3. Juh – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták 4. Juh – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták 5. Sertés – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták és hibridek 6. Sertés – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták és hibridek 7. Baromfi fajok – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták és hibridek I. 8. Baromfi fajok – világfajták és hazánkban tenyésztett fajták és hibridek I. 9. Könyvtárhasználati hét, zárthelyi dolgozatok pótlása 10. Takarmányozási példák megoldása 11. Takarmányozási példák megoldása 12. Takarmányozási példák megoldása 13. Takarmányozási példák megoldása 14. Takarmányozási példák megoldása 15. Takarmányozási példák megoldása	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Szabó F. (szerk.) (2006): Állattenyésztéstan (BSc). Mezőgazda Kiadó, 1-285. Horn P. (szerk.) (1998): Állattenyésztés 1. Szarvasmarha, juh, ló. Mezőgazda Kiadó, 1-592. Horn P. (szerk.) (2000): Állattenyésztés 2. Baromfi, haszongalamb. Mezőgazda Kiadó, 1-430. Horn P. (szerk.) (2006): Állattenyésztés 3. Sertés, nyúl, prémes állatok, hal. Mezőgazda Kiadó, 1-420. Schmidt J. (szerk.) (2003): A takarmányozás alapjai. Mezőgazda Kiadó, 1-451. Állattenyésztés. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Czeglédi Levente, egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :-	

Tantárgy neve: Szervezés és logisztika	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Nincs.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók elsajátítják az alapvető szervezési és logisztikai ismereteket, a stratégia kialakítását, termelési és szolgáltatási folyamatok jellemzőit, a létesítmények berendezését, az ellátási lánc működését és a minőség biztosítását. Képesek lesznek önállóan operatív menedzsment döntéseket hozni a gyakorlatokon megismert módszereket alkalmazva.	
Tantárgyi tematika:	
1. Operatív menedzsment és versenyképesség 2. Operatív stratégia 3. Operatív döntéshozó eszközök 4. Termékek és szolgáltatások jellemzői 5. Folyamatok és technológiák 6. Létesítmények 7. Projektmenedzsment 8. Ellátási lánc menedzsment 9. Előrejelzés 10. Raktárkészlet menedzsment 11. Just-in-time menedzsment és karcsúsított termelés 12. Minőségmenedzsment 13. Vállalati erőforrás tervezés (ERP) 14. A termelés ellenőrzése 15. Humán erőforrás az operatív menedzsmentben	
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
1. Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218 2. Szegedi Zoltán - Prezenszki József: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789630959124 3. Russel-Taylor: Operations Management, Prentice Hall, USA, 2003, ISBN 0-13-049363-5 4. Szervezés és logisztika. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Pakurár Miklós, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Vántus András adjunktus, PhD Dr. Terjék László, tudományos segédmunkatárs, PhD	

Tantárgy neve: Környezetgazdálkodás, fenntartható fejlődés	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: ea és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A környezetgazdálkodás és a fenntartható fejlődés stratégiai kérdéseinek vizsgálata. Az életszínvonallal együtt a társadalom értékrendje is megváltozott hazánkban. Lényegesen több anyagot és energiát használunk, és sokkal több szennyező anyagot állítunk elő, mint amire a szükségletek azonos színvonalon történő kielégítéséhez az Európai Unióban szükség van. A környezetgazdálkodás és a fenntartható fejlődés fontos feladata, hogy a környezetminőség iránt növelje az igényt. A fenntartható fejlődés alapja a természeti erőforrásokkal történő takarékos és hatékony gazdálkodás.	
Tantárgyi tematika:	
1) A Föld eltartó képessége 2) A környezetvédelem kezdetei 3) Az ENSZ Emberi Környezet Konferenciája és hatása. 4) Az ENSZ Környezet és Fejlődés Konferenciája és hatása. 5) A légkör globális környezeti problémái. 6) A vízkészletek globális környezeti problémái. 7) A termőföld globális környezeti problémái. 8) Az élővilág globális környezeti problémái. 9) A városok globális környezeti problémái 10) Az energetika és közlekedés globális helyzete és környezeti hatásai 11) Az ipar globális helyzete és környezeti hatásai 12) Az agrárgazdaság globális helyzete és környezeti hatásai 13) A környezetvédelem jogi szabályozása Magyarországon 14) A természetvédelem jogi szabályozása Magyarországon 15) Vizsga	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Carson, R. (1994): Néma tavasz. Katalizátor Iroda, Budapest. Kerekes S. - Kiss K. (2001): Környezetpolitikánk az EU-elvárások hálójában. Agroinform Kiadóház. Budapest. Láng I. (2002): Agrártermelés és globális környezetvédelem. Mezőgazda Kiadó, 2003 Meadows D. et al. (2005). A növekedés határai. Kossuth Kiadó, Budapest. Sántha A. (1999): Környezetgazdálkodás, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól Környezetgazdálkodás, fenntartható fejlődés. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Lazányi János, egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : -	

Tantárgy neve: Agrárgazdaságtan	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a mezőgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, a tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni. A hallgatók a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét.	
Tantárgyi tematika:	
Előadás: 1. Alapfogalmak 2. A mezőgazdaság nemzetgazdasági szerepe 3. Az élelmiszer-gazdaság főbb mutatószámai 4. Az élelmiszer-gazdaság társadalmi-gazdasági szerkezete napjainkban 5. Erőforrások a mezőgazdaságban 6. Gazdálkodó szervezetek formái 7. A termelés dinamikája és szerkezeti összetételének változásai 8. A közgazdasági szabályozók 9. Jövedelem változásai az agrártermelésben 10. Az agrár-külkereskedelem főbb jellemzői Gyakorlat: A főbb mutatószámok értelmezése és nemzetközi összehasonlítása, az egyes szervezeti formák gazdasági és társadalmi előnyeinek az átbeszélése, a közgazdasági szabályozók gyakorlati hasznosítása, a főbb jövedelmi mutatók kiszámolása és értékelése.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező irodalom: Agrárgazdaságtani, EU agrár- és környezetpolitika. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet. Az előadások anyaga, mely felkerül a MOODLE-be Ajánlott irodalmak: Dr. Szabó Gábor: Élelmiszer-gazdaságtan (Egyetemi jegyzet) DE MTK AVI – Kaposvári Egyetem ÁTK, Debrecen, 2001	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Katonáné dr. Kovács Judit, adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Nagy Zsuzsanna tudományos segédmunkatárs	

Tantárgy neve: EU agrár- és környezetpolitika	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2+0	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy célja, hogy a hallgatók rendelkezzenek azokkal az információkkal az EU-ról, amelyek segítik őket saját jövőjük építésében.	
Tantárgyi tematika:	
1. A nemzetközi integráció elméleti háttere és formái 2. EGK létrejötte és fejlődési szakaszai 3. Az Európai Uniót működtető intézményrendszer 4. Közösségi jogrendszer 5. Az Európai Unió költségvetése 6. Strukturális politika 7. Vidékfejlesztési politika 8. A Közös Agrárpolitika (KAP) és reformjai 9. A magyar agrárium és az EU-csatlakozás 10. Fejlesztési programok Magyarországon 11. Az EU környezetpolitikája	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
<i>Kötelező irodalom:</i> Szabó Gábor: Az Európai Unió agrárpolitikája (egyetemi jegyzet). Kaposvár-Debrecen, 2001 az előadások anyagai, melyek a MOODLE-be kerülnek feltöltésre. Agrárgazdaságtani, EU agrár- és környezetpolitika. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet <i>Ajánlott irodalom:</i> Horváth Zoltán (2007): Kézikönyv az Európai Unióról (hetedik, átdolgozott kiadás). HVG-ORAC	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Katonáné dr. Kovács Judit adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Nagy Zsuzsanna tudományos segédmunkatárs	

Tantárgy neve: Szaktanácsadás	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea./gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a hazai agrár-szaktanácsadási rendszer felépítésével, működésével, a szaktanácsadásban alkalmazható legfontosabb módszertani ismeretekkel.	
Tantárgyi tematika:	
1) A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja, feladatai 2) A szaktanácsadó feladata, kötelezettsége, a tanácsadóktól elvárt jellemzők, a szaktanácsadói munkavégzés irányelvei, a hatékony szaktanácsadói rendszer kialakításának prioritásai 3) A mezőgazdasági szaktanácsadás változatai, a szaktanácsadás struktúrája (a 90-es évek előtt és 2007 előtt), szaktanácsadói névjegyzék I. (névjegyzékbe kerülés feltételei) 4) Szaktanácsadói névjegyzék II. (névjegyzékben maradás feltételei, évenkénti értékelés folyamata, a névjegyzékből való törlés) 5) Az agrárszaktanácsadás átalakítása I. (okai, alapelvei, az átalakított szaktanácsadási rendszer struktúrája) 6) Az agrárszaktanácsadás átalakítása II. (az átalakított szaktanácsadási rendszerhez kapcsolódó támogatási rendszer) 7) A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata I. (a prioritásokat élvező gazdák, az ügyfelek megnyerése, a prioritások megválasztása, a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) 8) A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata II. (a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) 9) Döntéstámogatás 10) Könyvtárhasználat 11) Válság-előrejelzés, a vállalkozások reorganizációja 12) A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés) 13) A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése) 14) A szaktanácsadás menedzsmentje III. (a szaktanácsadás marketingje) 15) A szaktanácsadás menedzsmentje IV. (az ügyfél menedzselése)	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Dr. Kozári József: Szaktanácsadás a mezőgazdaságban, Dinasztia Kiadó, Budapest, 2000. Alan W. van den Ban – H. S. Hawkins: Mezőgazdasági szaktanácsadás, Mezőgazda Kiadó, 1996. Szaktanácsadás. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Pető Károly egyetemi docens, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Sörös Anett ügyvivő-szakértő	

Tantárgy neve: Pénzügytan	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: 2 óra előadás+1 óra gyakorlat/hét	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
Az előadások feladata a pénzügyi ismeretek elméletének és gyakorlatának megismerése. A pénz időértékének, a bankrendszer jellemzőinek, a monetáris politika lényegének és eszközeinek, az aktív és passzív bankügyletek formáinak megismerése mellett a vállalkozások gazdálkodásának lényeges részét képező pénzgazdálkodás, pénzforgalom gyakorlati lebonyolításának elsajátítása. A pénzügyi termékek formáinak, jellemzőinek megismerése, valamint a valuta és deviza forgalommal kapcsolatos fontosabb alapismeretek elsajátítása.	
Tantárgyi tematika:	
1. Pénz kialakulása, pénz időértéke 2. Bankrendszer 3. Monetáris politika, pénzügyi szolgáltatások 4. Banki kockázat, prudens működés követelményei 5. Bankügyletek, passzív bankügyletek 6. Aktív bankügyletek, hitelek csoportosítása 7. Hitelbiztosítékok 8. Hitelezés folyamata 9. Faktoring, forfait, lízing 10. Pénzforgalom, bankszámlák 11. Belföldi pénzforgalom: készpénzforgalom, készpénzkímélő fizetési módok 12. Készpénz nélküli fizetési forgalom, külkereskedelemben használatos fizetési eszközök és módok 13. Értékpapír csoportosítása, 14. Értékpapírok formái, jellemzői 15. Valuta, deviza, konvertibilitás	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Dr. Sóvágó Lajos: Pénzügyi ismeretek. BGF Budapest, H FSZ14/2005. Paróczai Péterné dr. Pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek. Perfekt 011/2005. Pénzügy-számvitel. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnökök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Darabos Éva PhD., egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Lőrincz Krisztián tudományos segédmunkatárs	

Tantárgy neve: A számvitel alapjai	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): írásbeli kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók megismertetése a vállalkozások számvitelének elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Ezen belül a számvitel fogalma. A vállalkozás vagyona, a vagyon kimutatása. A gazdasági műveletek hatása a vagyonra. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Könyvviteli alapfogalmak. A számviteli munka szakaszai. A vállalkozások számvitele: A számviteli rendszer célja és feladatai. A számviteli alapelvek. Az eszközök és források értékelése.	
Tantárgyi tematika:	
1. A számvitel fogalma, tárgya. A vállalkozó vagyona. 2. A vagyon csoportosítása, a vagyon kimutatása (a leltár és a mérleg). A mérleg szerkezete, jellemzői. 3. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. 4. Az eredmény fogalma, csoportosítása Az eredménykimutatás módja. Az eredménykategóriák. Az összköltség és a forgalmi költség eljárással történő eredmény-kimutatás összehasonlítása 5. A könyvvizetés (könyvvitel) fogalma. A könyvviteli számla levezetése a mérlegből. A könyvviteli számla fogalma, jellege. Az egyszeres és kettős könyvvitel lényege 6. A kettős könyvvitel hármasszabálya. A könyvviteli számlák csoportosítása. Az eredmény számlák levezetése a mérleg számlákból. Az egységes számlakeret és a számlarend. 7. A négy számlasoros számlaelmélet lényege. Az idősoros és számlasoros könyvelés A számviteli munka szakaszai, a bizonylat fogalma. A bizonylat csoportosítása. 8. A bizonylat általános alakja és tartalmi kellékei. A bizonylatra vonatkozó szigorú számadási kötelezettség. A bizonylati és az utalványozási elv lényege. A bizonylat feldolgozásának előírásai. A bizonylat útja. A bizonylati rend szabályozása. A nyilvántartás. A bizonylat megőrzése. 9. A könyvviteli zárlat. Az analitikus számlakivonat. A főkönyvi kivonat. A forgalmi kimutatás. A zárókimutatás. 10. A számviteli törvény szerkezete. A számviteli rendszer célja és feladatai. A számviteli törvény hatálya alá tartozó gazdálkodók. Mit határoz meg a számviteli törvény? 11. A számviteli alapelvek. A számviteli politika. 12. A beszámolási kötelezettség, a beszámoló formái, tartalmi elemei Az éves beszámoló tartalma. 13. A mérlegtételek értékelésének elmélete, gyakorlata. 14. Az ÁFA és az értékcsökkenés elszámolás lényege.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
<u>Kötelező irodalom:</u> Dr. Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz I. kötet. Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I. Pénzügy-számvitel. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnökök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. <i>e-jegyzet</i> <u>Ajánlott irodalom:</u> Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Rózsa Attila egyetemi adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Tóth Réka tudományos segédmunkatárs	

Tantárgy neve: Üzemtan I.	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
- Az üzemtan jelentősége, kialakulása, fejlődése, elméleti alapjai az üzemtan helye szerepe, az üzleti vállalkozás és a vállalat fogalma, a vállalat jellemzői. A vállalat céljai, a tulajdonos, menedzser, munkavállaló céljai és kapcsolatuk. A mezőgazdasági vállalat helye a társadalmi rendszerben. - Vállalkozási formák a mezőgazdaságban - Termelési érték és kategóriái (hozam, ár, árbevétel és kategóriái) - Termelési költség, önköltség (költségcsoportosítások, ráfordítások) - Jövedelem, termelési függvények (eredménykategóriák és számításuk) - Hatékonyság (átlagos, pótlólagos, marginális) - Hatékonysági mutatószámok-, rendszerek - A gazdálkodás erőforrásai: - Befektetett eszközök (kategóriái, értékcsökkenés) - Forgóeszközök (kategóriái, forgóeszköz szükséglet) - Humán erőforrás	
Tantárgyi tematika: előadás	
- Bevezető. előadás, az üzemtan jellege, a vállalat, az üzem, multifunk. mg. A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai - A termelési érték és kategóriái, a termelési költség és kategóriái - A jövedelem és hatékonyság - A hatékonyság - Vállalkozási formák a mezőgazdaságban, egyéni, őstermelő Első Zárthelyi dolgozat - Vállalkozási formák a mezőgazdaságban, gazdasági társaságok I. - Vállalkozási formák a mezőgazdaságban, gazdasági társaságok II., szövetkezetek - Befektetett eszközök - Beruházások, forgóeszközök Második Zárthelyi dolgozat - Forgóeszközök - A föld - Munkaerő-gazdálkodás Gyakorlati írásbeli számonkérés	
Tantárgyi tematika: gyakorlat	
- Az üzemtan és a vállalat kapcsolata, a mg. vállalkozás sajátosságai - A termelési érték és kategóriái - A termelési költség és kategóriái - Önköltségszámítás - A jövedelem és kategóriái - Termelési függvények (eredménykategóriák és számításuk) - Termelési függvények (eredménykategóriák és számításuk) - Hatékonyság (átlagos, pótlólagos, marginális) - Hatékonyság (átlagos, pótlólagos, marginális) - A hatékonyság és mérése - Vállalkozási formák a mezőgazdaságban - Befektetett eszközök - Beruházások - Forgóeszközök - A föld	
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	

Kötelező:

- Nábrádi A. - Pupos T. - Takácsné Gy. K.: Mezőgazdasági üzemtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.

Ajánlott

- Nábrádi A. - Pupos T.-Takácsné Gy. K. (2008): Mezőgazdasági üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest
- Ertsey I. - Nábrádi A.(szerk): Általános vállalkozási alapok. Campus Kiadó, Debrecen, 2003.1-167.p. ISBN 963 86424 0 8.
- Nábrádi A. - Nagy A.(szerk., 2007): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest. ISBN 978-963-9736-36-8

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Nábrádi András egyetemi tanár, közgazdaságtudomány kandidátusa, PhD, habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :

gyakorlatok vezetése: Dr. Bai Attila egyetemi docens, PhD, habil
Szabó Erika ügyvivő-szakértő
Jobbágy Péter PhD hallgató

Tantárgy neve: Üzemtan II.	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea./gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Üzemtan I.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedést, annak növénytermesztési vonatkozásait, továbbá a növénytermesztés gazdaságban betöltött szerepét. A főbb növénytermesztési ágazatok gazdasági összefüggéseit, gazdálkodási jellemzőit. Megismerjék a növénytermesztési ágazatok vállalati tevékenységbe való illesztésének és menedzselésének szempontjait, befolyásoló tényezőit. Bemutassuk az egyes ágazatokhoz köthető piacsabályozás mechanizmusát, eszközeit.	
Tantárgyi tematika:	
Előadás: 1. Vállalkozási ismeretek 2. A fontosabb gyümölcsök és zöldségek termesztésének gazdasági kérdései 3. A növénytermesztés gazdasági jelentősége 4. Az MVH munkája és az ágazati kapcsolatok 5. A NVT növénytermesztési kapcsolódásai 6. Stratégia és gazdálkodás 7. A vetésszerkezet kialakításának gazdasági kérdései 8. Gabona és az olajos-növények (szója, napraforgó- és repce) gazdasági kérdései 9. A gépesítés gazdasági kérdései; A tápanyag-gazdálkodás gazdasági kérdései 10. A dohány, a cukorrépa és a burgonya termesztésének gazdasági kérdései 11. A hüvelyes növények (borsó,) termesztésének gazdasági kérdései 12. A tápanyag-gazdálkodás és az öntözés üzemtani kérdései 13. A növényvédelem és az öntözés gazdasági kérdései 14. A főbb növénytermesztési ágazatok EU szabályozási rendszere 15. A zöldség-gyümölcs ágazatok EU szabályozási rendszere Gyakorlat: 1-2. Gazdasági kalkulációk a növénytermesztési ágazatokban 3-4. A kalászos gabonák és a kukorica termesztésének üzemtani kérdései 5-6. Ipari növények termesztésének üzemtani kérdései 7-8. Zöldség és gyümölcs (alma, mint álló kultúra) termesztésének üzemtani kérdései 9-10. A gépesítés és a növényvédelem üzemtani kérdései 11. A tápanyag-gazdálkodás és az öntözés üzemtani kérdései 12. A tápanyag-gazdálkodás és az öntözés üzemtani kérdései 13. A földhasználat és a vetésszerkezet kialakításának üzemtani kérdései 14-15. Egyéb növények termesztésének üzemtani kérdései	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező <i>Az előadások és a gyakorlatok anyagai</i> Ajánlott AKI éves kiadványai Gazdálkodás MVH honlapja és tájékoztatói KSH kiadványok és tanulmányok	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Apáti Ferenc, adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Felföldi János, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy neve: Üzemtan III.	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea / gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Üzemtan II.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy oktatási célkitűzése: Az oktatás célja, a hallgatókat megismertetni a főbb állattenyésztési ágazatok mikro- és makroszintű ökonomiai kérdéseivel. A hallgatók tananyag elsajátítását követően megismerik az egyes ágazatok gazdasági és társadalmi helyzetét és képesek lesznek egy mezőgazdasági vállalkozás üzleti tervének modellszerű elkészítésére és annak teljes körű érzékenységvizsgálatára.	
Tantárgyi tematika:	
Előadás: 1. Az állattenyésztés jelentősége, szerepe a mezőgazdaságban I. 2. Az állattenyésztés jelentősége, szerepe a mezőgazdaságban II. 3. Kis- és nagyüzemi állattartó gazdaságok komplex gazdasági kérdései 4. A tejhasznú szarvasmarhatartás gazdasági kérdései 5. A marhahízslalás és húsmarhatartás gazdasági kérdései a marhahús közös piaci szabályozása 6. A sertéshús-előállítás gazdasági kérdései 7. A juhászati ágazat gazdasági kérdései 8. A baromfi-hús előállítás gazdasági kérdései (broiler) és ágazati szabályozása 9. A baromfi-hús előállítás gazdasági kérdései (pulyka, liba, kacsa) 10. A tojástermelés gazdasági kérdései (áru, tenyész, keltetés) és ágazati szabályozása 11. Vertikális és horizontális integráció a pulyka és a broiler csirke termékpálya mentén (esettanulmány) 12. A halászati ágazat gazdasági kérdései 13. Állattenyésztési ágazatok piaci kilátásai (nemzetközi kitekintés) I. 14. Állattenyésztési ágazatok piaci kilátásai (nemzetközi kitekintés) II. 15. Állattenyésztési ágazatok piaci kilátásai (nemzetközi kitekintés) III. Gyakorlat: 1. Esettanulmányok tartalmi és formai követelményei 2. Egy vidéki család megélhetésének szükségleti oldala 3. Adatgyűjtés és annak módszertana 4. Állattenyésztéssel foglalkozó családi gazdaság éves működésének kalkulációja 5-15. Esettanulmányok prezentációja	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező: 1. NÁBRÁDI A. – PUPOS T. – TAKÁCSNÉ GY. K. (szerk.): Üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-91-7 2. NÁBRÁDI A. – PUPOS T. – TAKÁCSNÉ GY. K. (szerk.): Üzemtan II. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-92-4 3. Az előadások tananyaga Ajánlott: 1. PFAU E. – SZÉLES GY. (szerk.): Mezőgazdasági üzemtan II. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest 2001. ISBN 963 356 325 9 2. Gazdálkodás, Agrárhaszon és Magyar Mezőgazdaság c. folyóiratok a tantárgyfelelős oktató által kijelölt témához kapcsolódó cikkei, www.aki.hu ; www.fvm.hu ;	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szöllősi László adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szűcs István tanszékvezető, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy neve: Emberi erőforrás menedzsment	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét):	1E+2GY
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb):	Kollokvium (K)
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév):	2.
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	-
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
Az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető szervezeti és vezetési feladatok részletes megismerése. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak és módszerek elsajátítása. A humán erőforrás menedzsment tevékenységterületeinek, funkcióinak megismerése. Bemutatja az emberi erőforrás menedzsment stratégiai rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére, munkaköri leírás, kompetencia alapú önéletrajz, valamint toborzási-kiválasztási terv készítésére.	
Tantárgyi tematika:	
Az előadások tematikája: 1. <i>Az emberi erőforrás menedzsment alapjai</i> (Az EEM fogalma, céljai, feladata, tevékenységterületei, befolyásoló tényezők, előzmények – menedzsment irányzatok, iskolák) 2. <i>Hazai és nemzetközi sajátosságok</i> (Magyarországi fejlődés a HEM területén, nemzetközi szemléletmódok, orientációk a nemzetközi HEM-ben, új trendek a humánpolitikában) 3. <i>Emberi erőforrás stratégia</i> (fogalma, célja, típusai) 4. <i>Emberi erőforrás-, munkaerő tervezés</i> (az emberi erőforrás tervezés fázisai, a munkaerő tervezés funkciói, folyamata, a munkaerő igény előrejelzése, a munkaerő kínálat előrejelzése és akciótervek a munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolására) 5. <i>Munkakör</i> (a munkakör-elemzés fogalma, felhasználási lehetőségei, módszerei, a munkakör-tervezés céljai, lehetőségei, a munkakör-értékelés céljai, módszerei)) 6. <i>Munkaerő-ellátás</i> (a toborzás jellemzői, forrásai, a kiválasztás jellemzői, folyamata, önéletrajz, értékelő központok, interjú típusok) 7. <i>Kompetencia</i> (fogalma, modellek, a meghatározás módszerei) 8. <i>Motiváció és ösztönzés</i> (a motiváció tartalom és folyamatelméletei, az ösztönzés-menedzsment lényege, motiváció-eredmény modell, az ösztönzési rendszerek típusai) 9. <i>Teljesítményértékelés</i> (fogalma, célja, a jelenlegi változás irányai, az értékelés módszerei, a TÉR tervezésének stratégiai választásai, hibaforrások) 10. <i>Az emberi erőforrások fejlesztése</i> (modellje, on-the job jellegű és off-the job jellegű eszközök, a menedzserképzés módszerei) 11. <i>Karrier</i> (Az életciklusok jellemzői, a karrierterv fogalma, jelentősége, a karrier felfogásai, karrierfázisok, a karriertervezés folyamata, kontrollja) 12. <i>Munkaiügyi kapcsolatok rendszere</i> (szereplői, célja, típusai, érdekképviselések, a kollektív tárgyalásokra, szerződésekre vonatkozó szabályok, tárgyalási taktikák) 13. <i>EEM információs rendszer</i> (történeti háttér, fejlődése, típusai, sajátosságai) 14. <i>Humán controlling</i> (a személyügyi controlling fogalma, alrendszerei, módszerei, bértervezés, a személyügyi controlling beszámoló) 15. <i>Munkavédelem</i> (munkaadó kötelezettségei, munkavállaló kötelezettségei, jelentősége a szervezetben) 16. <i>4EM - Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment</i> (az esélyegyenlőség fogalma, területei, az egyenlő bánásmód sérelme, a 4EM célja, értelmezése, stratégia, speciális feladatai, a fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségei a szervezetben, a foglalkoztatás nehézségei, előnyei) A gyakorlatok témakörei: 1. A személyiség szerepe a szervezetben (személyiség fogalmak, teszt) 2. Munkakör (a munkakör szerepe a szervezetben, munkaköri leírás készítésének sajátosságai) 3. Munkaerő ellátás (szerepe a szervezetben, toborzási-kiválasztási terv készítés) 4. Kiválasztás (értékek szerepe, tréning, csoportos feladatmegoldás) 5. Ösztönzés (ösztönzés-menedzsment tréning, csoportos szituációs feladatmegoldás) 6. Teljesítményértékelés (jelentősége a szervezetben, szituációs játék)	

7. Munkaügyi kapcsolatok (tréning, kollektív tárgyalás szituációs játék)
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).
Kötelező irodalom: - o HAJÓS L. – BERDE CS. (szerk.) (2008): „Emberi erőforrás gazdálkodás”, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2008. - o DAJNOKI K. – BERDE CS. (szerk.) (2007): „Humán Erőforrás Gazdálkodás és Vezetés”, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007. ISSN 1789-3542, ISBN: 978-963-9736-34-4 - o POÓR J. – KAROLINY M-NÉ (szerk.) (2006): „Személyzeti/emberi erőforrás menedzsment kézikönyv”, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2006. - o Emberi erőforrás gazdálkodás. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnökök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet Ajánlott irodalom: - o BERDE CS. – DAJNOKI K. (szerk.) (2007): „EsélyEgyenlőségi Emberi erőforrás menedzsment”, Campus Kiadó, Debrecen, 2007. - o BRATTON, J. – GOLD, J. (2004): „Human Resource Management – Theory and Practice, Routledge”, 2004. - o ARMSTRONG, M. (2003): „A handbook of human resource management practice” Kogan Page Publishers, 2003. Szakmai folyóiratok: Munkaügyi Szemle, Személyügyi Hírlevél, Humánpolitikai Szemle
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr., Dajnoki Krisztina, adjunktus, Ph.D.
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Bácsné dr. Bába Éva, egyetemi tanársegéd, Ph.D. Gergely Éva, Ph.D. hallgató

Tantárgy neve: Marketing	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea és száma (/hét): 2 EA	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): Kollokvium (írásbeli)	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév) 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
Alapkövetelmény, hogy a hallgató rendelkezzen mindazon alapismeretekkel, melyek a marketing szakterülethez kapcsolódnak.	
Tantárgyi tematika:	
- Bevezető. Mi a marketing? - A marketing szerepének bemutatása a gazdasági életben. A marketinghez kapcsolódó fogalmak áttekintése. - A piac értelmezése marketing szempontból. A piac felosztása: piacszegmentáció és annak jellemzői. - A pozicionálás jelentősége és sajátosságai, marketing stratégiák kialakítása. - A fogyasztó szerepe, magatartásának sajátosságai. A fogyasztó befolyásolása. - A fogyasztói magatartást meghatározó tényezők - A beszerzés értékelése, beszerzési szituációk elemzése, döntési helyzetek. - Szervezetek beszerzési magatartása - A márka szerepe, különböző formáinak elemzése. - Új termék fejlesztése, termék-életciklusok menedzselése. - Az ár, mint a marketing stratégia egyik eleme. Árképzési módszerek, szerepük különböző piaci helyzetekben. - Értékesítési politika: eltérő csatornák és helyek elemzése. - Promóciós tevékenységek: a hirdetés és a PR jellemzői. - Promóciós tevékenységek: az eladásösztönzés és személyes eladás jellemzői - A reklámköltségek elemzése	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező: Kiss Mariann: Alapmarketing, Budapest, Aula Kiadó, 2005. Ajánlott: Philip Kotler: Marketingmenedzsment, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001. Kereskedelmi ismeretek. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. <i>e-jegyzet</i> Agrármarketing. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. <i>e-jegyzet</i>	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. Fokozat): Dr. Lehota József egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Varga Levente, egyetemi tanársegéd	

Tantárgy neve: Üzleti tervezés	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: gyak. és száma (/hét): 0+2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A hallgatók a félév során elsajátítják a vállalkozások üzleti tervezésének alapjait. A gyakorlatvezető irányításával a hallgatók számítógép segítségével önállóan készítik el egy vállalkozás üzleti tervét. Követelmény, hogy a hallgatók kidolgozzák az előírányzott tervrészleteket a gyakorlatvezető útmutatása szerint.	
Tantárgyi tematika:	
1. Követelményrendszer ismertetése; 2. Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; 3. Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; 4. Üzletágelemzés; 5. Termék, szolgáltatás bemutatása; 6. Működési (termelési, szolgáltatási) terv; 7. Marketing terv; 8. Vezetőség, szervezeti felépítés; 9. Pénzügyi terv I.; 10. Pénzügyi terv II.; 11. Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése; 12. Könyvtárhasználati hét; az üzleti terv önálló készítése; 13. Üzleti terv leadása; Prezentáció előkészítése; Konzultáció; 14. Üzleti terv prezentációja, gyakorlati jegy megszerzése; 15. Üzleti terv prezentációja, gyakorlati jegy megszerzése;	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező: A tantárgy gyakorlatain elhangzott és kiadott anyagok; Nagy L. – Szűcs I.: Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata Campus Kiadó, Debrecen, 2004. Ajánlott: Nábrádi A. – Nagy A.: vállalkozások működtetése az Európai Unióban, 4. fejezet Üzleti tervezés: 95-159 old. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007. Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I.: Üzleti tervezés, 2006 HEFOP BSc elektronikus tananyag, http://odin.agr.unideb.hu/hefop/	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szöllősi László, adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat):	

Tantárgy neve: Regionális gazdaságtan I.	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea./gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyak.j.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makro szinten.	
Tantárgyi tematika:	
1) A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak 2) A regionális gazdaságtan tárgya, regionális mikroökonómia alapkérdései 3) Neoklasszikus telephelyelméletek I. 4) Neoklasszikus telephelyelméletek II. 5) Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban 6) A területi fejlődést meghatározó természeti tényezők 7) A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők 8) Könyvtárhasználat 9) A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők I. 10) A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők II. 11) A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata 12) A versenyképesség legfontosabb modelljei 13) Innováció 14) A kínálat- és keresletorientált regionális stratégia 15) A klaszterizáció és a klaszterek	
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK. Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs. Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen Regionális gazdaságtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Tikász Ildikó adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Pető Károly egyetemi docens CSc, Sörös Anett ügyvivő-szakértő	

Tantárgy neve: Regionális gazdaságtan II.	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea./gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Regionális gazdaságtan I.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A területi egyenlőtlenségek, területi politika, terület- és vidékfejlesztés, valamint a nemzeti fejlesztési tervek megismertetése.	
Tantárgyi tematika:	
1) A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései I. (tér fogalmak, a területi egyenlőtlenség értelmezései, egyenlőtlenségi mutatók) 2) A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései II. (a területi fejlődés és ahhoz kapcsolódó modellrendszerek) 3) A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései III. (a területi egyenlőtlenségek kezelése, beavatkozás a területi fejlődésbe) 4) Az Európai Unió regionális politikája I. (A gazdasági és társadalmi kohézió politikájának kialakulása, fejlődése, A strukturális és kohéziós alapok működése 2000-2006). 5) Az Európai Unió regionális politikája II. (A strukturális és kohéziós alapok működése 2007-2013) 6) A területi politika fejlődése Magyarországon I. (A területfejlesztési törvény Magyarországon, A területfejlesztés szereplői) 7) A területi politika fejlődése Magyarországon II. (Területfejlesztés Magyarországon 2000-2006 között, Területfejlesztés Magyarországon 2004-től) 8) Az első magyar Nemzeti Fejlesztési Terv I. (NFT felépítése, szerkezete, operatív programjai, AVOP) 9) Könyvtárhasználat 10) Az első magyar Nemzeti Fejlesztési Terv II. (GVOP, HEFOP, KIOP, ROP főbb prioritásai) 11) Új Magyarország Fejlesztési Terv I. (ÚMFT felépítése, szerepe, megalapozó dokumentumai, helyzetértékelése) 12) Új Magyarország Fejlesztési Terv II. (ÚMFT fejlesztési stratégiája, nagyprojektek, zászlóshajó projektek) 13) Új Magyarország Fejlesztési Terv III. (ÚMFT prioritások, támogatási források, forrásmegosztás, Intézményrendszer, Koordinációs mechanizmusok) 14) Új Magyarország Fejlesztési Terv IV. (ÚMFT operatív programok részletesen) 15) Új Magyarország Fejlesztési Terv IV. (ÚMFT operatív programok részletesen, Akciótervek)	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK. Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs. Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen Horváth Zoltán (2006): Kézikönyv az Európai Unióról. Fehér A.(2005): A vidékgazdaság és a mezőgazdaság. Agroinform kiadó. Budapest. 21-290. p. Rechnitzer J. (1998): Területi stratégiák. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 22-169 p. Sarudi Cs. (2003): Térség- és vidékfejlesztés. A magyar térgazdaság és az európai integráció. Agroinform Kiadó. Kaposvár. 15-244. p. FVM (2006): Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program. 30. változat. Budapest. http://www.fvm.hu NFU (2007): Új Magyarország Fejlesztési Terv. www.nfu.hu Regionális gazdaságtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Tikász Ildikó adjunktus, Phd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Pető Károly egyetemi docens, CSc; Sörös Anett ügyvivő-szakértő	

Tantárgy neve: Vidékfejlesztés I.	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tárgy oktatási célkitűzése, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a területi fejlődés fogalmi és tartalmi elemeit, képesek legyenek a területi fejlődés szakterületének megkülönböztetésére és a regionális tagozódás értelmezésére. Értsék a vidékfejlesztési politika fejlődésének indokait, fontosabb dokumentumait, rálátásuk legyen a vidékfejlesztési programok készítésének módszertanára.	
Tantárgyi tematika:	
1) A terület fejlődés történeti áttekintése 2) A területi fejlődés mai jellemzői 3) A területi fejlesztés tudományágai, jellemzői, viszonyuk 4) A területi fejlesztés dimenziói 5) A gazdasági-társadalmi fejlettség földrajzi jellemzői hazánkban 6) A vidék és vidékfejlesztés definíciója 7) A vidék, vidéki település, vidéki térség 8) Könyvtárhasználat 9) Mezőgazdaság és vidékfejlesztés 10) A vidékpolitika fejlődésének stációi I.; A Vidéki Térségek Európai kartája; A Cork-i deklaráció 11) A vidékpolitika fejlődésének stációi II.; Buckwell jelentés, CAP 2000 Working Dokument 12) Európai vidékpolitika eszközei, működésének eszközei 13) A vidékfejlesztés programozása I. 14) A vidékfejlesztés programozása II. 15) A vidékfejlesztés programozása III.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999. Bartek István (szerk): Területfejlesztés. Egyetemi Jegyzet. Eötvös Loránd Tud. Egyetem. 1995. Bp. Eötvös Kiadó Bernát Tivadar: A magyar mezőgazdaság területi szerkezetének változásai. Agroinform Kiadóház, Bp., 1997. Bibó István: Válogatott tanulmányok (I- III. kötet). 1988. Bp. Akadémiai Kiadó Dr. Fülek György: A váj változásai a Honfoglalás óta a Kárpát medencében. GATE MSZKI Gödöllő, 1997. Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI Fehér A. – Kurucz Gy. – Süli Z. I.: Ember – táj – mezőgazdaság a Tisza-tó környékén. GATE Kutatóintézet, Kompolt, 1994. Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Tanács: Területfejlesztés, 8. kötet. Debrecen, 2000. május 31. Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000. Regionális agrárkutató és vidékfejlesztési workshop. GATE Kutatóintézet, Kompolt, 1997. Tér és társadalom c. folyóirat. Bp. MTA kiadvány. Tér és társadalom. MTA RKK, negyedéves folyóirat. Területfejlesztés Magyarországon (Területfejlesztésről és rendezésről szóló 1996. évi XXI. tv., Országgyűlési Határozatok és Mellékletek.) Bp., 1998. KTM. Kiadó Területi statisztika. KSH folyóirat, Bp. Urbanisztikai kézikönyv. Szerk.: Vidor Ferenc. 1989 Közgazdasági és Jogi Kiadó Videkfejlesztés. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Nagy Géza egyetemi tanár, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :	

Tantárgy neve: Vidékfejlesztés II.	Kreditszáma: 6
A tanóra típusa: ea.+ gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A hallgatók ismerjék meg a közelmúlt, napjaink és a jövőbeni várható vidékfejlesztési programok tartalmát, finanszírozását, azok eredményeit, képesek legyenek adott területek vonatkozásában vidékfejlesztési programok írására és menedzselésére.	
Tantárgyi tematika:	
1) Multifunkcionális erőforrás analízis I. 2) Multifunkcionális erőforrás analízis II. 3) A természeti adottságok erőforrás analízise 4) A gazdaság adottságok erőforrás analízise 5) A társadalmi adottságok erőforrás analízise 6) A vidékfejlesztés hazai közelmúltja I. /SAPARD/ 7) A vidékfejlesztés hazai közelmúltja II. /VFC/ 8) A vidékfejlesztés hazai közelmúltja III. /NAKP/ 9) Könyvtárhasználat 10) NVT és AVOP 2004-2006 11) Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap 12) Új Magyarország Vidékfejlesztési Program I. 13) Új Magyarország Vidékfejlesztési Program I. 14) Cívili szerződések és a vidékfejlesztés I. 15) Cívili szerződések és a vidékfejlesztés II.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
A vidékfejlesztés finanszírozása az Európai Unióban. AKII tanulmány, 1999. Bartek István (szerk): Területfejlesztés. Egyetemi Jegyzet. Eötvös Loránd Tud. Egyetem. 1995. Bp. Eötvös Kiadó Bernát Tivadar: A magyar mezőgazdaság területi szerkezetének változásai. Agroinform Kiadóház, Bp., 1997. Bibó István: Válogatott tanulmányok (I- III. kötet). 1988. Bp. Akadémiai Kiadó Dr. Füleky György: A váj változásai a Honfoglalás óta a Kárpát medencében. GATE MSZKI Gödöllő, 1997. Falu- város- régió c. folyóirat. Bp. KTM VÁTI Fehér A. – Kurucz Gy. – Süli Z. I.: Ember – táj – mezőgazdaság a Tisza-tó környékén. GATE Kutatóintézet, Kompolt, 1994. Hajdú- Bihar Megyei Területfejlesztési Tanács: Területfejlesztés, 8. kötet. Debrecen, 2000. május 31. Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000. Regionális agrárkutatási és vidékfejlesztési workshop. GATE Kutatóintézet, Kompolt, 1997. Tér és társadalom c. folyóirat. Bp. MTA kiadvány. Tér és társadalom. MTA RKK, negyedéves folyóirat. Területfejlesztés Magyarországon (Területfejlesztésről és rendezésről szóló 1996. évi XXI. tv., Országgyűlési Határozatok és Mellékletek.) Bp., 1998. KTM. Kiadó Területi statisztika. KSH folyóirat, Bp. Urbanisztikai kézikönyv. Szerk.: Vidor Ferenc. 1989 Közgazdasági és Jogi Kiadó Vidékefejlesztés. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e- jegyzet	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Nagy Géza egyetemi tanár, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Horváth Péter PhD hallgató	

Tantárgy neve: Projektmenedzsment	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2 előadás, 1 gyakorlat	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók megismerkednek a projektmenedzsment alapjaival, módszertanával és a legfontosabb projekt menedzsment funkciókkal (projekt-, tervezés, szervezés, végrehajtás, monitoring és értékelés). A tantárgy elsajátítását követően, a hallgatók képesek lesznek projektek előkészítésére és bonyolítására, valamint elsajátítják a pályázatok készítéséhez, értékeléséhez szükséges alapvető ismereteket.	
Tantárgyi tematika:	
Előadás: 1. Alapfogalmak, projekt ciklus 2. Projektgenerálás 3. Projektek tervezése 4. Projektek szervezete 5. Logikai keretmódszer 6. Projektek végrehajtása 7. Projekt monitoring és ellenőrzés 8. Disszemináció és fenntarthatóság 9. Projekt dokumentáció 10. Projekt szponzorálás 11. Pályázatok készítése és menedzselése 12. Interregionális és nemzetközi projekt együttműködések 13. Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége 14. Projektek költség-haszon elemzése 15. Pályázatok értékelése és ellenőrzése Gyakorlat: 1. Alapfogalmak, projekt ciklus 2. Projektgenerálás 3. Projektek tervezése 4. Projektek szervezete 5. Logikai keretmódszer 6. Projektek végrehajtása 7. Projekt monitoring és ellenőrzés 8. Disszemináció és fenntarthatóság 9. Projekt dokumentáció 10. Projekt szponzorálás 11. Pályázatok készítése és menedzselése 12. Interregionális és nemzetközi projekt együttműködések 13. Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége 14. Projektek költség-haszon elemzése 15. Pályázatok értékelése és ellenőrzése	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Szűcs I. - Grasselli N.: Projektmenedzsment, Szaktudáskiadó Ház Rt., Budapest, 2005. Eric Verzuh: Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006. Görög Mihály: A projektvezetés mestersége, AULA Kiadó, Budapest, 2003. Görög Mihály: Általános projektmenedzsment, AULA Kiadó, Budapest, 2007. Görög Mihály: Projektvezetés, AULA Kiadó, Budapest, 2008. Területi és projekttervezési ismeretek. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Nagy Adrián Szilárd PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : -	

Tantárgy neve: Földügyi szakigazgatás	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék a földügyi szakigazgatás rendszerét. Ezen belül rövid történelmi áttekintést kapnak a kataszter és a telekkönyv magyarországi bevezetéséről, valamint megismerkednek néhány európai ország földnyilvántartási gyakorlatával is. Elsajátítják az ingatlan-nyilvántartás szerkesztésének kérdéseit, valamint az ingatlan-nyilvántartás alapelveit. Megismerkednek a nyilvántartást vezető szervezet működésével, majd részletes betekintést nyernek az ingatlan-nyilvántartás tárgyának és tartalmának alakulásába. Megismerik az ingatlan-nyilvántartás részeit és módját, valamint magát az ingatlan-nyilvántartási eljárást, annak lépéseit, a szükséges okiratokat. Betekintést nyernek az ingatlan-nyilvántartás jogorvoslati és adat-felhasználási gyakorlatába, a különleges ingatlan-nyilvántartási eljárások alakulásába. Megismerik a földhasználati nyilvántartás tárgyát, tartalmát, részeit.	
Tantárgyi tematika:	
1. A Kataszter és a Telekkönyv intézménye Magyarországon. 2. Egyes európai Telekkönyvi Rendszerek. 3. Az ingatlan-nyilvántartás kialakulása és jogi szabályozása. 4. Az ingatlan-nyilvántartás szerkesztése. 5. Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei. 6. A nyilvántartást vezető szervezet, a földhivatalok feladatai. 7. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya és tartalma. 8. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető jogok, feljegyezhető tények. 9. Az ingatlan-nyilvántartás részei és módja. A tulajdoni lap. 10. A változások vezetése: az ingatlan-nyilvántartási eljárás. 11. Jogorvoslatok az ingatlan-nyilvántartásban. 12. Az ingatlan-nyilvántartás adatainak felhasználása. 13. Különleges ingatlan-nyilvántartási eljárások. 14. A földhasználati nyilvántartás. A földhasználati lap. 15. A TAKAROS nyilvántartási rendszer működése a gyakorlatban.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
• Dr. Fenyő György – Hidvéginé Dr. Erdélyi Erika – Dr. Juhász Erzsébet – Dr. Papp István – Dr. Vincze László: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról I. Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000. • Dr. Fenyő György – Hidvéginé Dr. Erdélyi Erika – Dr. Juhász Erzsébet – Dr. Papp István – Dr. Vincze László: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról II. Nyugat-magyarországi Egyetem, Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár 2000.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Posta László, egyetemi docens, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :-	

Tantárgy neve: Agrárinformációs rendszerek	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): koll	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Információs rendszerek és szolgáltatások elhelyezése és tisztázása az agrár szektorban. Az elméleti ismeretek mellett a hallgatóknak el kell sajátítani a rendszerek alapvető működési sajátosságait.	
Tantárgyi tematika:	
1. Információs rendszerek alapvetése 2. A gazdálkodók információ igénye 3. KAP és az információ 4. Agrárstatisztika 5. Piaci Információs Rendszer 6. Információmenedzsment 7. Információs rendszerek az agrárgazdaságban 8. Tesztüzemi Rendszer 9. Információs rendszerek fejlesztése 10. Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer 11. MEPAR 12. ENAR 13. Mobil Információs rendszerek 14. Nyomonkövetés 15. Komplex információs rendszerek	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kapronczai István: Információs rendszerek a közös agrárpolitika szolgálatában (Szaktudás Kiadó Ház), Ajánlott: Információmenedzsment. Szerk. Gábor András. Aula Kiadó, 1997. ISBN 963 9078 42 5.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szilágyi Róbert egyetemi adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Cseh András PhD hallgató	

Tantárgy neve: Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása I.	Kreditszáma: 6
A tanóra típusa: ea. / gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék az agrárium szabályozását meghatározó KAP alapvető mechanizmusait, eszközrendszerét. Az ehhez illeszkedő nemzeti szabályozások és támogatások mozgásterét, lehetőségeit. A támogatási rendszerek nyújtotta lehetőségek gazdálkodói szempontból való kihasználásának közelítésmódját sajátítsák el a hallgatók. (Az Unió támogatási filozófiája és forrásai, A KAP rendszere - célok és eszközök, A piacsabályozás eszköztára, lehetőségei, Nemzeti mozgástér - támogatások és források, Az agrár és vidékfejlesztési vonatkozások, NVT intézkedései.)	
Tantárgyi tematika:	
Előadás: 1. Az EU KAP történeti áttekintése 2. Az EU KAP magyarországi alkalmazása – az első időszak 3. Az EU KAP magyarországi alkalmazása – a 2007-2013-as költségvetési időszak első két éve 4. Az MVH munkája és az ágazati kapcsolatok 5. A főbb növénytermesztési ágazatok EU szabályozási rendszere 6. A főbb növénytermesztési ágazatok EU szabályozási rendszere 7. A főbb növénytermesztési ágazatok EU szabályozási rendszere 8. A főbb növénytermesztési ágazatok EU szabályozási rendszere 9. A zöldség-gyümölcs ágazatok EU szabályozási rendszere 10. A zöldség-gyümölcs ágazatok EU szabályozási rendszere 11. Az MgSZH munkája és az ágazati kapcsolatok 12. Az NVT és a kölcsönös megfeleltetés 13. Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot előírásai 14. Az egységes farmtámogatási rendszer 15. A helyszíni ellenőrzés dokumentumai Gyakorlat: 1-2. A szabályozási és támogatási rendszer főbb dokumentumai, azok elérhetősége 3-4. Az aktuális pályázati lehetőségek áttekintése, a feladatok értelmezése, a feltételrendszer ismertetése 5-15. Aktuális pályázati jogcím feldolgozása, értelmezése, példával való szemléltetése	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kötelező Az előadások anyaga MVH VM kiadványai, honlapja Ajánlott Fehér István: Az Európai Unió integrációja és intézményei, SZIE Kiadó, Gödöllő, 2004. Agrárgazdasági Kutató Intézet Kiadványai VM kiadványai, honlapja	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Apáti Ferenc, adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Felföldi János, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy neve: Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása II.	Kreditszáma: 6
A tanóra típusa: ea+gyak. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazása I.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatót támogatási és szabályozási rendszerek kialakulásával és alkalmazásával. A tárgy bevezetése során először tisztázzuk a támogatási és szabályozási rendszerek alakulását és áttekintjük a legfontosabb politikai gazdasági folyamatokat, melyek befolyásolják a támogatási és szabályozási rendszerek alkalmazását az Európai Unióban és Magyarországon. A kurzus során betekintést nyerhetünk a tervezés Unió által is preferált gyakorlatába és jobban megérthetjük a pályázati rendszereket. A képzés során a hallgatók megismerik az Európai Unióban és Magyarországon alkalmazott fontosabb támogatási és szabályozási rendszereket és alkalmazni tudják azokat a gazdasági életben és a vidékfejlesztési feladatok megoldásánál.	
Tantárgyi tematika:	
1. Támogatási és szabályozási rendszerek kezdetei Európában 2. Támogatási és szabályozási rendszerek kezdetei Magyarországon 3. Támogatási és szabályozási rendszerek fejlődése az EU-ban 4. Az Európai Unió kiadásainak finanszírozása, Magyarország és az EU elszámolásai 5. A közép-távú pénzügyi tervek rendszere, költségvetési eljárás és költségvetési elvek az EU-ban 6. Az Európai Unió költségvetésének kiadásai 7. Az államháztartás fogalma, funkciói 8. Magyar Köztársaság költségvetésének finanszírozása (Gazdálkodó szervezetek befizetései) 9. Könyvtárhasználat 10. Magyar Köztársaság költségvetésének finanszírozása (Fogyasztáshoz kapcsolt adók) 11. Magyar Köztársaság költségvetésének finanszírozása (Lakosság befizetései) 12. A központi költségvetési szervek befizetései, az államháztartás alrendszereiből állami, kincstári vagyonnal, az MNB és az adósságszolgálatl kapcsolatos bevételek 13. Egyedi és normatív támogatások, fogyasztói árkiegészítések és lakástámogatások 14. Családi támogatások, szociális juttatások, költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok 15. Az államháztartás alrendszereinek támogatása	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Bende-Szabó Gábor (ed.) (2004): A közpénzek felhasználása az EU-csatlakozás tükrében. Budapest, Magyar Közigazgatási Intézet, 2004. Blahó A. (ed.) (2003): Európai integrációs alapismeretek. Aula, Budapest. Halmi P. (ed.) (2007): Az Európai Unió agrárrendszere. Mezőgazda Kiadó, Budapest. Horváth J. (2001): Az Európai integráció története. Osiris kiadó, Budapest Vincze M. (2006): Az Európai Unió közös agrárpolitikája. Távoktatási tananyag önkormányzatok részére, Kolozsvár. Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról. Kézikönyv kis- és középvállalkozóknak. Az Európai Unió Gazdasága. Minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáról tudni kell. HVG könyvek. 2005.HVG Kiadó. Hatályos jogszabályok: (Aktuális költségvetési törvény, SZJA, Társasági adó, ÁFA, Pénz és tőkepiaci, Vám és jövedéki törvények, Nyugdíjbiztosítás, Egészségbiztosítás, Családi és szociális, Munkaügyi, Számviteli törvények. Az ÚMFT és a hozzá tartozó Operatív Programok, Konvergencia program, Költségvetési adatok, Költségvetési felelősség Költségvetési havi jelentések a Pénzügyminisztérium honlapján. http://www1.pm.gov.hu/ http://www.allamkincstar.gov.hu/rovat/68?SSID=25390773ff7316e6b0c8740d34e745bd#2002	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Lazányi János, egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : -	

Tantárgy neve: Ágazati szakigazgatás	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék a gazdasági közigazgatás fogalmát, eszközeit és szervezeti felépítését. Ismerjék meg a piac-felügyelet működését, a piac-felügyeleti szervek típusait, a fogyasztóvédelem intézményi kereteit. Sajátítsák el az egyes gazdasági ágazatok igazgatásának alakulását, úgymint az ipar, a mezőgazdaság, az építésügy igazgatási kérdéseit. Ismerkedjenek meg a koncesszió fogalmával, a koncesszió-köteles tevékenységekkel, a bank-, tőzsde-, biztosítás felügyelet működésével. Sajátítsák el a hírközlés (posta, távközlés, műsorszórás és média) igazgatásának működését. Ismerjék meg az ingatlan-nyilvántartás szervezetét, alapelveit.	
Tantárgyi tematika:	
1. A gazdasági közigazgatás fogalma, eszközei és szervezete. 2. A verseny tisztességének és a versenytársak jogainak védelme. A piaci verseny védelme, a piac-felügyeleti szervek típusai, a piaci normák megsértésének szankciói 3. A fogyasztóvédelem területei, intézményi keretei. 4. Az ipar közigazgatási szabályozása, az ipari közigazgatás szervezete. A bányászattal, villamos energiával, gázszolgáltatással, atomenergiával kapcsolatos szabályozás. 5. A műszaki biztonsági felügyelet, a mérésügy és a szabványosítás igazgatása. 6. A mezőgazdasági szakigazgatás alapvető funkciói, szervezete, szervei, intézményei. 7. A növénytermesztés szakigazgatása. A növényvédelem szakigazgatása. A termőföld feletti örökös. 8. Az állattenyésztés szakigazgatása. Az állattartás-, forgalmazás-, szállítás hatósági szabályai. Az állategészségügy, az állattenyésztés felügyelete. 9. Az erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, halgazdálkodás szabályai. 10. Az állatvédelem, az állatok kímélete. 11. Építésügyi igazgatás funkciói, eszközrendszere. 12. A koncesszió fogalma, koncesszióköteles tevékenységek. 13. Bankfelügyelet, tőzsdefelügyelet, biztosítás-felügyelet. 14. A hírközlés és a közigazgatás (postaigazgatás, a távközlés közigazgatása, a műsorszórás és a média közigazgatása). 15. Az ingatlan-nyilvántartás szervezete, alapelvei, tárgya, tartalma.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
• Közigazgatás és gazdaság Szerk.: Lőrincz Lajos Unió Kiadó Budapest, 2001. • Szakigazgatási gyakorlat BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Posta László, egyetemi docens, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :-	

Tantárgy neve: Környezetgazdaságtan	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): —	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A környezetgazdaságtan alapvető fogalmainak elsajátíttatása; a különböző közelítések elkülönítése és kapcsolatuk megértetése; a főbb környezeti és társadalmi jelenségeket integráltan, egységesen kezelő szemlélet kialakítása	
Tantárgyi tematika:	
1. A környezetgazdaságtan tárgya 2. Fenntartható fejlődés 3. A gazdasági növekedés és a környezet 4. A gazdasági makromutatók és a környezet 5. Természeti erőforrások 6. A környezeti javak értékelése 7. A környezetszennyezés gazdaságtana 8. A fogyasztói magatartás ökológiai összefüggései 9. Az EU környezetpolitikája 10. Nemzeti fenntartható fejlődési stratégiák 11. Környezetpolitika Magyarországon 12. Vállalati környezetpolitika 13. Globális ökológiai problémák 14. Rendszerező áttekintés 15. Rendszerező áttekintés, konzultáció	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Kerekes Sándor: A környezetgazdaságtan alapjai, Aula Kiadó, Budapest, 2007, ISBN 978-963-9698-25-3; Szlávik János (szer.): Környezetgazdaságtan, Typotex, Bp., 2007, ISBN 978 963 9664 62 3; Pataki Gy- Takács-Sánta A.: Természet és gazdaság, Typotex, Bp. 2004, ISBN 963 9548 10 3; Szolnoki Győzőné: Zöld marketing és gazdasági környezete, Mezőgazdasági Kiadó – Osiris Kiadó, Budapest, 1999	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kuti István	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat):	

Tantárgy neve Élelmiszer biztonság és minőségbiztosítás	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i> nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A minőségügy fogalomrendszerének, a minőségügy alapjainak és fejlődésének megismerése, a minőségirányítás és a folyamatos fejlesztés módszereinek áttekintése azzal a céllal, hogy a hallgatók egy szervezet minőségügyi tevékenységében aktív szerepet vállalhassanak.	
Tantárgyi tematika:	
1. A minőségügy alapjai és fejlődése 2. A minőségirányítási rendszerek 3. Szabványosítás 4. Akkreditálás, tanúsítás 5. A teljes körű minőségirányítás TQM 6. A minőségirányítás és a folyamatos fejlesztés néhány módszere 7. Ágazati sajátosságok és más irányítási rendszerek (HACCP) 8. A minőségügy jogi kérdései („Adekvát jogszabályok”, Élelmiszerkönyv) 9. Minőség díjak, EFQM modell 10. Fogyasztóvédelem, 11. Termékfelelősség 12. Minőségtechnikák	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Ajánlott irodalom: Dr. Győri Zoltán: Minőségirányítás az élelmiszergazdaságban, Kiadó:PRIMON Alapítvány A.R., Tenner – I.J., De Torro: Teljes körű minőségmenedzsment (TQM). Kiadó:Műszaki Könyvkiadó, 1997. <i>Ajánlott honlapok:</i> www.eoq.hu www.mszt.hu www.fvm.hu www.mebih.gov.hu Kötelező irodalom: Bálint Julianna: Minőség (tanuljunk, tanítsunk és valósítsuk meg). Kiadó: Terc Kft. 2009	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat):</i> Dr. Gályász József egyetemi docens PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :	

Tantárgy neve: Gazdaságföldrajz	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: ea. és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Az ember és környezetének komplex vizsgálata. A természeti, gazdasági és társadalmi elemek közötti kölcsönhatások elemzése. Gazdaságföldrajz, az ipar-, a mezőgazdaság- és az infrastruktúra földrajzának témakörét öleli fel, hogy a hallgatók a kor igényeinek megfelelő regionális ismereteket ráépítsék.	
Tantárgyi tematika:	
1. A földrajz térfelfogás megismerési módszerei 2. Gazdaságföldrajz fontosabb irányzatai 3. A földrajzi környezet gazdasági szempontú értékelése 4. Társadalmi erőforrások hatása a gazdaság fejlődésére 5. Infrastrukturális erőforrások hatása a gazdaság fejlődésére 6. A népességnövekedés hatása a gazdaságra 7. A közlekedési hálózatok és hatásuk a gazdaságra 8. Mezőgazdasági termelés és hatása gazdaságra 9. Könyvtárhasználati hét 10. Telephelyelméletek és az iparfejlesztés 11. Energiahordozók hatása a gazdaságra 12. A turizmus hatása gazdaságra 13. A világ gazdaság fejlődésének szakaszai 14. A nemzetközi munkamegosztás hatása gazdaságra 15. A világ geopolitikai helyzete, aszimmetrikus interdependenciák	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Abonyiné Palotás J. - Komarek L. (2005): Jegyzet Magyarország társadalomföldrajza tanulmányozásához. JATE Press, Szeged. 190. p. Hubai J. (2006): Gazdaságföldrajz. Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapest. Perczel Gy. - Bartke I. - Bohm A. (2003): Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. Egyetemi tankönyv. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest Tóth J. (szerk.) (2004): Általános társadalomföldrajz I. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 484. p. Vofkori L. (2002): Gazdasági földrajz. Sapientia Kiadó, Kolozsvár [Cluj-Napoca]	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Lazányi János egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : -	

Tantárgy neve: Regionális politika, településfejlesztés	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Cél, hogy a hallgatók megismerjék a lakóközösségek kialakulását, a térszerkezeti folyamatokat, a helyi társadalmakat, Magyarország törekvéseit, az EU térképen való elhelyezkedését régiószinten, a helyi, regionális, táji charták történeti fejlődését, a területfejlesztés és vidékpolitika alapelveit, jövőképét.	
Tantárgyi tematika:	
16. Településtörténeti áttekintés 17. Magyarország térszerkezeti rendszere (változásai) 18. Falu-város települési funkciói 19. Táj és település. Az EU tájvédelmi chartája. 20. Településfejlesztés és –rendezés feladatai 21. Települések jövőképe 22. Urbanisztikai alapismeretek 23. Települési és regionális önkormányzatok EU chartája	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Tóth Zoltán: A települések világa Enyedi György: Sikeres városok Tájak – Régiók – Települések (Tudományos konferencia, Debrecen, 2005) Az EU Dornachi Chartája Folyóiratfigyelés: Falu – Város – Régió, A falu, Területi Statisztika	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Pető Károly egyetemi docens, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Matolcsi Lajos t. egyetemi docens	

Tantárgy neve: Regionális elemzések módszerei	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: gyak. és száma (/hét): 3	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók ismerjék meg a regionális adatok gyűjtésének, rendszerezésének és feldolgozásának intézményrendszerét, illetve a rendelkezésre álló területi adatbázisokat. Szerezzék meg a regionális folyamatokat jellemző mutatók képzésének, kiválasztásának és interpretálásának készségét. Szerezzenek alapvető jártasságot a regionális vizsgálatokhoz szükséges statisztikai módszerek alkalmazásában: a mutatók számításában, az eredmények értelmezésében és felhasználásában.	
Tantárgyi tematika:	
1. A statisztikai szolgálat 2. A regionális elemzések megfigyelési egységei. Területi adatbázisok. 3. Területi adatbázisok: T-STAR; TeIR; Népszámlálások; Az EU regionális adatbázisai 4. Adatkezelési alapok. 5. Leíró statisztikai fogalmak. 6. A regionális elemzésekben használt mutatószámok 7. Idősorok elemzése. 8. Összefüggés vizsgálatok. 9. Komplex mutatószámok. 10. Regionális összehasonlítások (esettanulmány). 11. Regionális összehasonlítások (esettanulmány). 12. Regionális összehasonlítások (esettanulmány). 13. Regionális összehasonlítások (esettanulmány). 14. Regionális összehasonlítások (esettanulmány). 15. Regionális összehasonlítások (esettanulmány).	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
<u>Kötelező irodalom:</u> Pesti Csaba (szerk.): - Regionális elemzések módszerei, SZIE, Gödöllő, 2006 Ilyésné Molnár Emese – Lovasné Avató Judit: Statisztika feladatgyűjtemény I-II. Perfekt, Budapest, 2007 <u>Ajánlott irodalom:</u> Nemes Nagy József (szerk.): Regionális tudományi tanulmányok XI. Kötet – Regionális elemzési módszerek – ELTE Regionális Földrajzi Tanszék, MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest, 2005. Szűcs István: Alkalmazott statisztika, Agroinform Kiadó, 2002. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I-II. AULA Kiadó, Budapest, 2008.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Ertsey Imre, egyetemi tanár Csc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Szabóné Fábián Henriett, ügyvivő-szakértő	

Tantárgy neve: Vezetés és szervezési ismeretek	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2+1	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A vezetés fogalma, tanulhatósága, vezetői szerepek, vezetési feladatok, vezetési hősök. A vezetéstudomány fejlődése, irányzatai. A csoportok működésének jellegzetességei. Csoportmenedzsment. A döntéelmélet irányzatai, egyéni és csoportos döntések, optimális döntések és korlátozott racionalitás, kilátásmélet. A szervezeti változások menedzselése, elméletek, változásmenedzselés szereplői, stratégiák, BPR és benchmarking. Motiváció és motivációs elméletek. Szervezeti kultúra, kultúratipológia. Szervezeti formák, Dobák és Mintzberg-féle tipológia. Vezetési stílus, típusok	
Tantárgyi tematika:	
1. Vezetés, vezető, eredete, megtanulható-e a vezetés 2. Vezetői szerepek, vezetési szintek és képességek, elképzelés és megvalósítás összefüggései 3. Vezetés hősei 4. Vezetés fejlődése, amerikai és európai fejlődés jellegzetességei 5. Klasszikus vezetési iskolák (Taylor, Fayol, Weber) 6. Humanisztikus irányzat megjelenése (Mayo) 7. Csoport fogalma, kialakulás okai, társadalmi csere elmélete 8. Csoportdinamika (szerep, státusz, méret, típus, norma, konformizmus okai, szakaszai, eszközei) 9. Csoportdinamikai kísérletek (Asch, Milgram, Zimbardo, Sheriff) 10. Csoport működés megítélése (pozitív: Mayo, Hawthorne effektus)(negatív: Ringelmann, Taylor) 11. Csoportműködési anomáliák (személyiségészlelési torzulások, Apolló szindróma, Csoportgondolkodás) 13. Szervezeti formák strukturális jellemzői, Dobák-féle tipológia, Mintzberg-féle szervezeti építőelemek, Mintzberg-féle tipológia 14. Motivációs elméletek (Tartalom és folyamat elméletek) 15. Szervezeti változások (folyamat, rezisztencia okai, aktivitás és ellenállás folyamatai) 14. BPR és benchmarking 15. A döntés, bizonyosság, kockázat, bizonytalanság, a problémamegoldás és szakaszai 16. Döntélméleti irányzatok: filozófiai megközelítés, közgazdasági modell, humanisztikus modell, Skinner-elmélete, fokozatos hozadék-modell, szemeteskosár-modell 17. Optimális és korlátozott racionalitás modellje 18. Kilátás-elmélet-képviselője, axiómák és irracionális, heurisztikák néhány típusa	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Berde Cs. –Láczay M.(szerk): Menedzsment. Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Kar Gazdálkodási Szak, Nyíregyháza. Paprika Z. (2005): Döntélmélet. Alinea Kiadó, Budapest.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Berde Csaba egyetemi tanár, CSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) : Dr. Szabados György adjunktus PhD	

Tantárgy neve: Regionális gazdaságfejlesztés	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea. és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i> -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
A tantárgy bemutatja a gazdaság fejlesztés és területfejlesztés összefüggéseit, legfontosabb elemeit és technikáit és szabályozási hátterét.	
Tantárgyi tematika:	
1. Regionális gazdaságfejlesztés; természeti, gazdasági és társadalmi tényezők 2. A telephelyelméletek főbb jellemzői 3. Magyarország térszerkezete, a beruházások területi eloszlása 4. A növekedési pólusok és a regionális fejlődés 5. Centrum és a periféria közötti kapcsolatok 6. Az EU regionális politikája 7. Európai regionalizmus, regionális fejlesztési alapok az EU-ban 8. A gazdasági növekedés tényezői 9. Könyvtárhasználat 10. A vidéki területek fejlődésének különböző útjai 11. Az Új Magyarország fejlesztési terv prioritásai 12. Területi célok, város-vidék kapcsolatrendszer 13. Helyi gazdaságfejlesztés 14. A helyi gazdaságfejlesztés elvégzése 15. A globális gazdaság és a vállalatok társadalmi felelősségvállalása	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Tóth T. (2009): Regionális gazdaságfejlesztés SzIE GTK Egyetemi jegyzet. Bara Z. -Szabó K. (szerk.) (1997): Összehasonlító gazdaságtan Aula Kiadó, Budapest. Bartke I. (1995): Területfejlesztés, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. Lengyel I. – Rechnitzer J. (2002): A hazai építőipar versenyképességének javítása: klaszterek szerepe a gazdaságfejlesztésben. Art Kiadó, Győr. Pike, A. – Rodrigues-Pose, A. – Tomaney, J. (2006): Local and regional development. Routledge, London. Stimson, R. J. – Stought, R.R. – Roberts, B.H. (2006): Regional economic development. Springer, Berlin.	
Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat):</i> Dr. Lazányi János egyetemi tanár, DSc	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :	

Tantárgy neve: Alternatív vállalkozások gazdaságtana	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: előadás és száma (/hét): 2	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): házi dolgozat, zárthelyi dolgozat, kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, informáló leírása.	
A hallgatók megismerik az alternatív vállalkozások helyzetét, lehetséges formáit, a berendezkedési és ökonomiai kérdéseit, a mezőgazdasághoz kapcsolódó alternatív jövedelemszerzési lehetőségek ökonomiai kérdéseit, valamint a termőföld használat alternatív lehetőségeit (természetvédelem, erdők, megújuló energiaforrások, gyógynövénytermesztés, biogazdálkodás).	
Tantárgyi tematika:	
1. Az alternatív vállalkozások helyzete 2. Az alternatív vállalkozások kialakulása, annak okai 3. Berendezkedés alternatív vidéki vállalkozásokra 4. Alternatív vállalkozások működésének ökonomiai kérdései 5. Alternatív vidéki vállalkozások tevékenységének tervezése 6. A falusi turizmus helyzete és szerepe a vidék funkcióinak ellátásában 7. A falusi turizmus mint alternatív jövedelemszerzési lehetőség 8. Vidéki turisztikai vállalkozások ökonomiai értékelése 9. Egy alternatív vidéki vállalkozás ökonomiai értékelése 10. Gazdálkodás nemzeti parkok mentén 11. A természetvédelem és a mezőgazdaság kapcsolata a Hortobágyi Nemzeti Park példáján keresztül 12. Megújuló energiaforrások hasznosítása a mezőgazdaságban 13. A gyógynövénytermesztés helyzete, lehetőségei 14. Az ökológiai gazdálkodás helyzete, lehetőségei 15. Alternatív vállalkozások szerepe a vidékfejlesztésben	
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
1. Szabó B.: Vidéki gazdaságok ökonomiája. Egyetemi jegyzet. DE-ATC-AVK, 2004. 2. Székelyhídi T.: Alternatív vidéki vállalkozások szervezése. Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2003. ISBN 963 9553 04 2	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szabó Bernadett, adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Bai Attila, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy neve: Település-gazdálkodási ismeretek	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és száma (/hét): 2 ea	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák</u> tömör, informáló leírása.	
Cél, hogy a hallgatók kellő ismereteket szerezzenek a települműködés és a település üzemeltetés terén. Megismerjék az önkormányzás gazdasági alapjait.	
Tantárgyi tematika:	
1. 1. Települések története, leírása. 2. A térszerkezeti rendszerek kialakulása. 3. Táj és település. 4. EU tájvédelmi Cartája. 5. Falu-, város településfunkcióinak kialakulása, fejlődése. HABITAT. 6. Magyarországi térszerkezeti változások. 7. EU-s „elvárások”, ajánlások. 8. A települések működésének gazdasági alapja. 9. Könyvtárhasználat 10. Települések fejlesztésének szükségessége és lehetőségei. 11. A települések önállósága –önkormányzatiság feltételeinek létrejötte. 12. Önállóság-gazdaság. 13. EU carta 14. Tér- és településfejlesztés alapelvei. 15. A települések jövőképe.	
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN).	
Lewis Munford: Város a történelemben Tóth Zoltán: A települések világa Enyedi György: Sikeres városok Az önkormányzatok EU Cartája, Az EU Dornachi Cartája Tájak, Régiók, Települések! Tud. konf., Debrecen, 2005 <u>Folyóirat figyelés:</u> Falu, város, régió A falu Területi statisztika	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Battáné Dr. Gindert-Kele Ágnes adjunktus PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat) :	